

Zilele Turbinilor

PIESĂ ÎN PATRU ACTE

Personajele:

ALEXEI VASILIEVICI TURBIN, colonel de artilerie, 30 de ani
NIKOLAI TURBIN – fratele lui, 18 ani ELENA VASILIEVNA TALBERG,
sora lor, 24 de ani VLADIMIR ROBERTOVICI TALBERG, colonel de stat
majo soțul ei, 38 de ani VIKTOR JVIKTOROVICI MÂȘLAEVSKI,
locotenent-major artilerie, 38 de ani LEONID IURIEVICI SERVINSKI,
locotenent, adjutant pe:

sonal al hatmanului ALEXANDR i BRONISLAVOVICI
STUDZINSKI, căpița:

29 de ani

LARIOSIK, vărul din Jitomir, 21 de ani HATMANUL întregii
Ucraine BOLBOTDN, comandantul diviziei întâi de cavalerie a I

Petliura GALANBA, sotnie* de-al lui Petliura, fost rotmistru al un
regiment de ulani URAGAN KIRPATH

VON SGHRATT, general german VON DUST, maior german UN
MEDIC DIN ARMATA GERMANĂ UN CAZAC DEZERTOR OMUL CU
COȘUL LACHEUL

MAXIM, paznicul liceului, 60 de ani UN HAIDAMAC *, telefonist
PRIMUL OFIȚER AL DOILEA OFIȚER AL TREILEA OFIȚER PRIMUL
IUNCHER AL DOILEA IUNCHER AL TREILEA IUNCHER IUNCHERI ȘI
HAIDAMACI

Actele întâi, al doilea și al treilea se petrec în i-am anului 1918,
actul al patrulea – la începutul anului 191 Locul acțiunii – orașul Kiev.

— Ofițer (locotenent) de cazaci în armata țaristă (n.t.). ** Soldat
în armata contrarevoluționară din Ucraina în p noada războiului civil
(n.t.).

Actul întâi

TABLOUL ÎNTÂI

Apartamentul Turbinilor. E seară. În șemineu arde focul. La
ridicarea cortinei, ceasul bate de nouă ori și cântă delicat un menuet de
Boccherini. A 1 e x ei stă aplecat peste niște hârtii.

NIKOLKA

(cântă acompaniindu-se la gitară): Vine Petliura*, frățioare,
Sunt zvonuri c-o să ne omoare, Mitraliori, mitralieri, Pilaf să-l faciți
până-n zori, Voi ne-ați salvat de-atâtea ori, Mitraliori...

ALEXEI Dracu' știe cum de-ți vine să cânți așa ceva! Cântece de

bucătăreasă. Nu știi și tu ceva mai decent? NIKOLKA De bucătăreasă?
Dar le-am compus chiar eu, Alioșa. (Cântă.)

*Cânți dacă vrei, de nu – zici pas, N-ai nici ureche, n-ai nici glas!
Există voci la o adică... Ce păru-n cap chiar ți-l ridică...*

ALEXEI Asta se potrivește perfect la vocea ta. NIKOLKA Degeaba mă ironizezi, Aâioșa, zău că am voce. Ce-i drept, nu-i chiar ca a lui Serviński, dar e acceptabilă totuși. O voce dramatică, sau, și mai

— Petliura, Simon Vasilievici (1877 – 1926), unul din organizatorii mișcării naționalist-burgheze din Ucraina în perioada 1917 – 1920. Între 1917 – 1918 a făcut parte din conducerea Radei centrale contrarevoluționare și a fost comandantul suprem al armatelor ei (n.t.).

exact, de bariton. Lenooika, hei Lenocika! (

zici, nu-i așa că am voce?

ELENA (din camera ei): Cine? Tu? N-ai pic de voct

NIKOLKA E necăjită, de-aia zice așa. Și de altfel, Aljoșs chiar profesorul de canto mi-a spus: „Dumne

voastră, Nikolai Vasilievici, ați fi putut ajung la operă, de n-ar fi fost revoluția”. ALEXEI Mare tâmpit mai e și profesorul ăsta al tăi NIKOLKA Eram sigur. Nervii sunt la pământ în casa Turbnilor. Profesorul de canto e tâmpit. Eu n-am voc

deși ieri încă mai aveam, și, în general, pesimismul e copleșitor. Iar eu, prin firea mea, am predispoziție clară spre optimism. (Atinge corzile.

Deși, să știi, Alioșa, că și eu încep să fiu neliniștii

E deja nouă, iar el zicea că sosește de dimineați

Nu i s-o fi întâmplat ceva?

Tu să vorbești mai încet. Ai înțeleș?

Greu e, domnule, când ai piatră în casă osor măritată.

(din camera ei): Cât e ceasul în sufragerie?

Îă-a... nouă. Ceasul nostru merge înainte

Lenocika.

(din camera ei): Lasă invențiile, te rog.

Uită-te la ea, ce emoții are. (Fredonează.) 1

ceață... Ah, totul e înnegurat...

Nu-mi sfâșia inima, te rog. Cântă ceva mai verse

(cântă):

Turiști se duc, turiști sosesc... Bonjur turiști, bonjur turistei

Filmăm de mult, dar nu fiți triste. Iubito! Cânt și ameteșc... Gil-gU, gâl-gU, vin soldățesc, Chipiuri, cizme și nădragi

ALEXEI NIKOLKA

ELENA NIKOLKA

ELENA NIKOLKA

ALEXEI NIKOLKA

Vin iuncherii, gardiștii dragi...

Brusc se stinge lumina. Pe stradă trece, ciulind, o unilal militară.

ALEXEI Ei, drace! Tot timpul se stinge. Lenocika, adu **t** rog luminările.

ELENA (*din camera ei*): Imediat!... ALEXEI Iar a trecut o unitate.

Elena intră cu lumina, ascultă cu atenție. Undeva depar se aude o bubuitură de tun.

NIKOLKA Ce aproape e! Parcă s-ar trage chiar lângă Svia-toșino. Oare ce s-o fi întâmplând pe acolo? Alioșă, nu mă trimiți pe mine să aflu ce se întâmplă la comandament? Zău că m-aș duce. ALEXEI Cum să nu, tu mai lipseai acolo. Stai. te rog, liniștit.

NIKOLKA Am înțeles, domnule colonel... De fapt, știi, eu, din cauza... inactivitatea asta... e într-un fel păcat... Acolo oamenii se bat... Măcar de-ar fi gata mai repede divizionul nostru. ALEXEI Îți spun eu când o să am nevoie de sfaturile tale pentru pregătirea divizionului. Ai înțeles? NIKOLKA Înțeles. Iertare, domnule colonel.

Se aprinde lumina.

ELENA Alioșă, oare unde-o fi soțul meu? ALEXEI Vine el, Lenocika.

ELENA Dar cum se poate așa ceva? A spus că vine de dimineață, iar acum e ora nouă și încă n-a sosit. Nu s-o fi întâmplat ceva cu el?

ALEXEI Lenocika, sigur nu se putea întâmpla nimic. Știi doar că linia dinspre vest e păzită de nemți. ELENA Dar de ce n-a sosit până acum? ALEXEI Pesemne că sunt opriți la fiecare stație. NIKOLKA Călătorie revoluționară, Lenocika. Mergi o oră, două stai.

Soneria.

Uite că a și sosit. Nu v-am spus eu? (*Aleargă să deschidă ușa.*) Cine e? VOCEA LUI MÂȘLAEVSKI.

Deschide mai repede, pentru numele lui Dumnezeu!

(*Îi dă drumul lui Mișlaevski să intre în vestibul*): Tu ești, Vitenka? î. neLAEVSKI Da, eu sunt, n-aș mai fi! Ține, te rog, pușca, Nikolka. Fir-ar mă-sa a dracului! Viktor, de unde vii?

De lângă Crâșma Roșie. Vezi cum o agăți, Nikol. E o sticlă de vodcă în buzunar. Să n-o spargi. Lena îngăduie-mi să înnoptez la voi, nu mai ajung acasă și am înghețat de tot.

ELENA 6, Doamne, desigur! Vino mai repede lângă foc. *Se duc lângă șemineu.*

NIKOLKA

ELENA MÂȘLAEVSKI

MÂȘLAEVSKI Of... Of... of.

ALE. XEI

MÂȘLAEVSKI

ELENA

MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

ALEXEI

NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

ALEXEI MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA

ELENA

MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA MÂȘLAEVSKI

ALEXEI

MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

Ce naiba, nici măcar niște pâslari n-au putut's vă dea?

Pâslari! Sunt niște canalii! (*Se apropie grăbit d foc.*)

Uite ce e: în baie arde focul; dezbrăcați-l repede eu mă duc să-i pregătesc niște rufe. (*Pleacă.*)

Scoate tot, iubitule, scoate tot, scoate...

Imediat, imediat. (*Îiscoate lui Mâșlaevski cizmele.*)

Mai ușor, frățioare, au, mai ușor! Aș vrea și beau niște vodcă, niște vodculiță.

Îți dau numaidecât.

Alioșa, i-au degerat degetele de la picioare

S-au dus dracului degetele, asta-i clar acum, e să mai...

Nu-i nimic! Își revin ele. Nikolka, freacă-i picioarele cu vodcă.
Că îl și las să mi le frece cu vodcă. (Bea.) Firea că-le cu mâna.
Doare!... Mă doare!... Mai ușor.
Aoleu! Cum a înghețat locotenentul!
(apare cu un halat și niște papuci): în cadă cu el imediat. Poftim.
Să-ți dea Dumnezeu sănătate, Lenocika. Ia mă dați-mi niște
vodcă. (Bea.)

Elena pleacă.
Ei, te-ai mai încălzit, locotenente?
Mi-e mai bine. (își aprinde o țigară.)
Ia spune ce se întâmplă acolo, lângă Crâșmă
E viforniță mare lângă Crâșmă. Asta e. Știți ce-mi vine să fac cu
vifornița, și cu gerul, și ei canaliile de nemți, și cu Petliura? I-aș trimit
în...

Dar nu înțeleg de ce v-au dus tocmai lângă Crâșmă?
Păi acolo sunt țăranușii. Țăranușii ăia blânzi cântați de contele
Lev Tolstoi!

Cum adică? Dar ziarele scriu că țăranii sunt de partea
Hatmanului...

Ce-mi scoți ochii, iunchere, cu ziarele? De-a fi după mine, aș
spânzura toate hoiturile astea ziaristice de un singur ciot!
Azi-dimineață, când am fost în cercetare, am dat personal nas în naj cu
un moș și îl întreb: „Unde vă sunt feciorii? 1 Satul era ca și mort. Cum
avea vederea slabi

NIKOLKA
MÂȘLAEVSKI
ALEXEI
MÂȘLAEVSKI
ALEXEI
MÂȘLAEVSKI NIKOLKA
MÂȘLAEVSKI NIKOLKA
MÂȘLAEVSKI
NIKOLKA ELENA
MÂȘLAEVSKI
ELENA MÂȘLAEVSKI
NIKOLKA

nu și-a dat seama că am epoleți sub glugă și zice: „Or fugit cu
toții la Petliura”. Aoleu, aoleu...

Exact, „aoleu”... L-am apucat atunci pe boșorogul ăla tolstoian de cămașă și i-am zis: „Or fugit cu toții la Petliura? Am să te împușc, hoască bătrână... O să vezi numaidecât, cum e când fugi la Petliura. O să tragi o fugă în împărăția cerurilor”.

Și cum ai ajuns în oraș?

M-au schimbat azi, slavă Domnului! A venit un detașament de infanterie. Doamne, ce scandal le-am făcut la comandament. A fost cumplit! Stăteau acolo, în vagon, și beau coniac. M-am dus la ei și le-am zis: voi stați cu Hatmanul în palat, iar pe ofițerii de artilerie i-ați trimis pe gerul ăsta, numai în cizme, să lupte cu gloatele de țărănoi! Nu mai știau cum să scape de mine. „Noi, căpitane, vă detașăm, după specialitate, la orice unitate de artilerie. Mergeți în oraș...” Alioșă, ia-mă la tine! Cu plăcere. Chiar voiam să-ți propun. Îți dau bateria întâi. Binefăcătorule...

Ura!... Vom fi toți împreună, iar Studziński – comandant... Minunat!... Voi unde sunteți încartiruiți? Am ocupat Liceul Alexandrovski. Măine sau poimăine putem să pornim.

Arzi de nerăbdare să te trosnească Petliura după ceafă?

Vedem noi care pe care!

(*apare cu un cearșaf*): Hai, Viktor, du-te. Du-te să te speli. Ia cearșaful.

Luminoasă Lena, permite-mi să te îmbrățișez și să te sărut pentru strădaniile tale! Ce zici, Lenocika, să mai beau acum niște vodcă sau să aștept totuși până la cină.

Eu cred că mai bine bei la cină. Viktor! Nu l-ai văzut pe soțul meu? Mi-a dispărut soțul. Ce tot zici, Lenocika, las că apare el. Vine el îndată. (*Pleacă.*)

Soneria începe să itrleie continuu.

Ei vezi, chiar el e! (*Aleargă în vestibul.*)

ALEXEL

LARIOSIK NIKOLKA LARIOSIK

ALEXEI LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

ALEXEL

LARIOSIK

ALEXEL

Doamne, ce stil de a suna mai e și ăsta? *Nikolka deschide ușa. În vestibul apare Lariosik e\ un geamantan și o bocceluță.*

Iată că am sosit. Se pare că v-am cam strica soneria. i

Ați împins butonul înăuntru. (*Dispare după ușă pe scară.*)

O, Doamne! Iertați-mă, pentru Dumnezeu! (*Intri în cameră.*) Uite că am sosit. Bună ziua, mult stimată Elena Vasilievna, v-am recunoscut imediat după fotografii. Mama m-a rugat să vă transmit cele mai călduroase complimente.

Târâitul se întrerupe. Intră Nikolka.

La fel și lui Alexei Vasilievici. Respectele mele.

Bună ziua, Nikolai Vasilievici, am auzit atâtea despre dumneavoastră... (*Către toți trei.*) Se pare că sunteți mirați? Permiteți-mi să vă înmânez o scrisoare care vă va explica totul. Mama mi-a spus să v-o dau s-o citiți chiar înainte de a mă dezbrăca.

Ce scris indescifrabil! Da, îngrozitor! Permiteți-mi s-o citesc eu. Are mama un scris că nici ea nu mai înțelege câteodată ce a vrut să spună!... Și eu scriu la fel. E o chestie ereditară la noi. (*Citește.*) „Scumpă Lenocika Vi-l trimit pe băiatul meu ca la niște rude apropiate; dați-i găzduire și căldură, așa cum numa voi știți s-o faceți. Doar aveți un apartament atât de mare...” Mama vă iubește și vă respect; foarte mult, ca și pe Alexei Vasilievici, de altfel. (*Către Nikolka.*) Ca și pe dumneavoastră. (*Citește.*) „Băiețelul va studia la Universitatea din Kiev. Cu aptitudinile lui...” – of, mama asta!... – „ar fi de neiertat să-ți pierzi vremea stând la Jitomir. Bani pentru întreținere am să vi-i trimit regulat. N-aș vrea ca băiatul, care e obișnuit cu viața în familie, să locuiască la oameni străini. Dar sunt foarte grăbită, vine trenul sanitar, o să vă povestească el totul...” Hm... asta e tot. Aș putea să aflu cu cine am onoarea? Cum adică? Nu mă cunoașteți? Din păcate n-am avut această plăcere.

Doamne! Nici dumneavoastră, Elena Vasilievna?

Nici eu.

Doamne sfinte, parcă și-a vârat dracul coada!

Doar mama v-a trimis o telegramă care trebuia să vă explice totul. O telegramă de șaiszeci și trei de cuvinte!

Șaiszeci și trei de cuvinte!... Aoleu!

N-am primit nicio telegramă.

N-ați primit-o? Doamne sfinte! Iertați-mă, vă rog. Credeam că sunt așteptat, și, fără să mă dezbrac... Iertați-mă... mi se pare c-am strivit ceva... Sunt groaznic de ghinionist!

N-ați fi bun să ne spuneți numele dumneavoastră?

Larion Larionovici Surjański.

Păi ăsta-i Lariosik! Vărul nostru din Jitomir!

Sigur că da.

Și... ați venit să stați la noi?

Da. Dar știți, eu credeam că mă așteptați...

Scuzați-mă, vă rog, am lăsat niște urme... Credeam că mă așteptați, dar dacă-i așa am să mă duc la un hotel...

De unde acum hoteluri? Stați puțin. Înainte de toate, dezbrăcați-vă.

Doar nu vă gonește nimeni, scoateți-vă paltonul.

Vă mulțumesc din suflet.

Aici, vă rog. Paltonul puteți să-l atârnați în vestibul.

Vă mulțumesc din suflet. Ce plăcut e la dumneavoastră.

(*în șapcă*): Alioșă, ce ne facem cu el? E simpatic. Hai să-l instalăm în bibliotecă, tot nu stă nimeni acolo.

Sigur că da, du-te și spune-i. Uite ce-i, Larion Larionovici, înainte de toate poftiți la baie... Mai e cineva acolo – căpitanul Mâșlaevski... Știți doar... după tren... Da-da, e groaznic!... Groaznic!... De la Jitomir la Kiev am făcut unsprezece zile... Unsprezece zile! Aoleu!... Groaznic, groaznic... A fost un coșmar! Poftiți, vă rog!

Vă mulțumesc din... Ah, scuzați-mă, Elena Vasilievna, dar nu pot merge la baie. ALEXEI De ce nu puteți merge la baie?

LARIOSIK NIKOLKA LARIOSIK

NIKOLKA

ELENA

LARIOSIK

ALEXEI

LARIOSIK

ELENA

LARIOSIK

ELENA

LARIOSIK

ELENA

ALEXEI LARIOSIK NIKOLKA

LARIOSIK

ELENA

ALEXEI ELENA

LARIOSIK

NIKOLKA LARIOSIK
ELENA LARIOSIK
LARIOSIK
ELENA NIKOLKA LARIOSIK
NIKOLKA
LARIOSIK ELENA
NIKOLKA

Scuzați-mă, vă rog. Niște nelegiuți mi-au furafl geamantanul cu lenjeria, în trenul sanitar. Geamantanul cu cărți și manuscrise mi l-au lăsat, în schimb rufele au dispărut. Ei. asta-i o nenorocire care se poate îndrepta. Mă ocup eu!

(*intim, către Nikolka.*) Se pare că o cămașă am totuși aici. Am înfășurat în ea operele complete ale lui Cehov. Dar poate veți fi atât de draguț să-mi dați niște indispensabili... Cu plăcere... Vor fi cam mari de dumneavoastră, dar o să-i prindem cu niște ace de siguranță. Vă mulțumesc din suflet.

Larion Larionovici, o să vă instalăm în bibliotecă. Nikolka, condu-! Poftiți cu mine.

Lariosik și Nikolka ies.

ALEXEI Ce tip! Eu unul l-aș tunde pentru început. Hai? Lenocika, aprinde lumina. Mă duc la mine, mai am o groază de treburi și aici nu pot să lucrez. (*Iese.*)

Soneria.

ELENA Gine-i acolo? VOCEA LUI TALBERG

Eu sunt, eu. Deschide, te rog. ELENA Slavă domnului! De unde vii? Am fost atât de neliniștită! TALBERG (*intrând*): Nu mă săruta, vin din ger, să nu răcești.

ELENA Dar unde ai fost? TALBERG M-au reținut la comandamentul german. Treburi importante. ELENA Hai, vino, vino mai repede să te încălzești. Bem imediat un ceai. TALBERG Nu vreau ceai, Lena, stai puțin. A cui e, mă rog, mantaua asta? ELENA A lui Mâșlaevski. De-abia a sosit de pe poziții și e total degerat.

TALBERG Puteai totuși s-o pui undeva. ELENA îndată. (*Agață mantaua după ușă.*) Știi, mai avem o noutate. A sosit adineaori, pe neașteptate, vărul meu din Jitomir, vestitul Lariosik. Alexei i-a zis să stea la noi, în bibliotecă.

TALBERG

ELENA

TALBERG

*****, ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

ELENA TALBERG

Știam eu! Nu ne ajungea senior Mâșlaevski. Ne mai trebuiau și niște veri din Jitomir. Țsta-i han, nu casă de oameni. Nu-l înțeleg câtuși de puțin pe Alexei.

Hai, Volodea, ești pur și simplu obosit și prost dispus. De ce nu-ți place Mâșlaevski? E un om foarte bun.

Da, e un monument de bunătate. Stâlp de crâșmă! Volodea!

De altfel, numai de Mâșlaevski nu-mi arde mie acum. Te rog, închide ușa... Lena, s-a întâmplat un lucru îngrozitor. Ce?

Nemții îl lăasă pe Hatman în voia sorții. Doamne, Volodea, chiar așa? De unde.ai aflat? La statul major german, e o hotărâre ultrasecretă. Nimeni nu știe, nici chiar Hatmanul. Și ce va fi acum? Ce se va-ntâmpla? Ce se va întâmpla... Hm... Nouă jumătate. Așa... Ce se va întâmpla acum?... Lena! Ce-ai spus? Am spus „Lena”!

I, ce-i cu „Lena?

Lena, eu trebuie să fug. Acum. Să fugi? Unde?

În Germania, la Berlin. Hm... Draga mea, îți imaginezi ce se va întâmpla cu mine, dacă armata rusă nu-i va ține piept lui Petliura și el va lua Kievul?

Te-am putea ascunde.

Scumpa mea, cum să mă ascunzi! Nu sunt un ac de cusut. Nu e om în oraș care să nu mă cunoască. Să-l ascunzi pe ariinnct. n] ministrului de. ra7. hOll Doar nu pot să mă instalez fără manta într-o casă străină, ca senior Mâșlaevski. M-ar găsi extrem de ușor.

Stai! Nu înțeleg... Deci trebuie să fugim amândoi? Tocmai asta e că nu. Acum a ieșit la iveală cât de groaznică e situația. Orașul e încercuit, și singura posibilitate de a te strecura e trenul statului major german. Femeile nu sunt admise. Mie mi s-a dat un loc numai datorită relațiilor mele.

ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA
TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG

Cu alte cuvinte, vrei să pleci singur? Draga mea, nu „vreau”, ci n-am încotro! Înțeleg – e o adevărată catastrofă! Trenul pleacă pești o oră și jumătate. Hotărăște, dar cât mai repede Peste o oră și jumătate? Și cât mai repede? Atunc am hotărât – pleacă!

Vezi ce deșteaptă ești? Am susținut-o întotdeauna Ce mai voiam să-ți spun? A, că ești deșteaptă! Numai că asta am mai spus-o. Deci pe cât timp ne despărțim? Cred că pe vreo două luni. Am să aștept la Berlin până se termină toată aiureala asta, iar când Hatmanul se va întoarce... Și dacă nu se mai întoarce? Asta e imposibil. Dacă nemții părăsesc Ucraina, o va ocupa Antanta și tot va fi readus Hatmanul. Europa are nevoie de Ucraina Hatmanului ca de un cordon împotriva bolșevicilor moscoviți. Vezi, am calculat totul.

Da, văd, dar ce nu pot eu să înțeleg e că în timp ce Hatmanul e încă aici și își formează armata, tu fugi în văzul tuturor. Ce-o să zică lumea? Draga mea, ești o naivă. Eu îți spun ție în secret că „fug”, fiindcă știu că tu n-o vei spune nimănui. Coloneii de stat major nu fug niciodată. Ei pleacă în delegație. Am în buzunar o delegație pentru Berlin, sunt trimis de ministerul Hatmanului. Ce zici, nu-i rău, nu? Deloc. Și ce se va întâmpla cu ei, cu toți ceilalți? Îngăduie-mi să-ți mulțumesc că mă compari cu toți ceilalți. Eu nu sunt „toți”.

Să-i previi totuși pe frații mei.

Sigur, sigur. Într-un fel îmi pare chiar bine că plec singur pe o perioadă așa de lungă. Să ai însă grijă de camerele noastre.

Vladimir Robertovici, aici stau frații mei! Doar nu crezi că ne vor da afară? Cum poți să gândești că...

O nu, nu, nu... Sigur că nu... Dar știi zicala: „*Qui va à la chasse, perd sa place*” 1. Acum încă o rugămintă, ultima. Pe aici, hm... cât voi lipsi eu... va veni asta... Serviński...

1 Cine se duce la vânatoare își pierde locul (t'r.

ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA TALBERG
ELENA

TALBERG

ELENA

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI TALBERG

nu-mi place insistentă.

ce anume. Ești o femeie foarte bine crescută. Știi perfect să te porți ca să nu umbrești

Vine și când ești acasă.

Din păcate. Vezi, draga mea, mie acest om.

De ce, dacă nu-i secret?

Curtea pe care ți-o face devine prea și că dori. Hm...

Ai dori – ce?

N-aș putea spune deșteaptă și cum trebuie numele de Talberg.

Bine... n-am să umbresc numele Talberg.

De ce-mi răspunzi atât de sec? Doar n-am insinuat că ai putea să mă înșeli. Știi foarte bine că asta nu se poate.

Și de ce crezi, Vladimir Robertovici, că osia nu se poate?

Elena, Elena, Elena! Nu te recunosc. Astea sunt urmările vizitelor lui Mâșlaevski! O femeie măritată să-și înșele soțul!... Zece fără un sfert!

Am să întârzii!

Îți fac numai decît bagajul...

Draga mea, nimic, nimic, numai o valijoară cu puțină rufărie. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, mai repede, îți dau un minut.

Să-ți iei totuși rămas bun de la frații mei.

Se înțelege. Dar fii atentă, plec în delegație.

Alioșa! Alioșa! (*Dispare în fugă.*)

(*intrând*): Da, da... A, bună, Volodea!

Bună seara, Alioșa.

Ce-i agitația asta?

Știi, trebuie să-ți comunic o noutate foarte importantă. În noaptea asta situația Hatmanului a devenit foarte gravă.

Cum?

Da, da. Gravă, ba chiar foarte gravă.

Ce s-a întâmplat?

Se prea poate ca nemții să nu ne ajute și atunci va trebui să-l respingem pe Petliura cu propriile noastre forțe.

Ce spui?!

Totu-i posibil.

Cam albastră situația... Mulțumesc că mi-ai spus.

Acuma partea a doua. Întrucât eu plec acum, într-o delegație...

ALBXEI TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI TALBERG

ALEXEI

ELENA

ALEXEI

TALBERG

ALEXEI

ELENA NIKOLKA

ELENA

TALBERG NIKOLKA TALBERG

ALEXEI

Unde, dacă nu-i secret?

La Berlin.

Unde? La Berlin?

Da. Oricât m-am zbatut, n-am reușit să mă desco toroșesc. O mizerie fără margini!

Și pleci pentru mult timp, dacă mi-e permis să-ntreb?

Pe două luni.

Așa deci.

Da, și vreau să-ți urez la despărțire numai bine

Aveți grijă de Elena. (*îi întinde mina.*)

Alexei își ascunde mina la spate.

Ce înseamnă asta?

Asta înseamnă că mie nu-mi place delegația domniei voastre.

Colonele Turbin!

Vă ascult, colonele Talberg.

Îmi veți plăti pentru asta, domnule frate al soției mele!

Și când anume, domnuie Talberg?

Când... Zece fără cinci... Când mă întorc!

Ei, numai Dumnezeu știe când vă veți întoarce.

Dumneavoastră... Dumneavoastră... Demult voiam să discut cu dumneavoastră.

Să nu îndrăzniți să vă tulburați soția, domnule

Talberg!

(*intrând*): Ce-ați discutat aici?

Nimic, nimic, Lenocika.

Nimic, nimic, draga mea! Păi atunci, la revedere.

Alioșă!

La revedere, Volodea!

Nikolka! Nikolka!

(*intrând*): Uite-mă-s. A, a sosit?

Volodea pleacă într-o delegație. Ia-ți rămas bun de la el.

La revedere, Nikol.

Drum bun, domnule colonel.

Elena, uite niște bani. Am să-ți mai trimit din

Berlin, cum ajung. Permiteți-mi să vă salut.

(*Merge întins spre vestibul.*) Nu mă conduce, draga mea, ai să răcești. (*Pleacă, Elena se duce după el.*)

(*cu o voce neplăcută*): Elena, ai să răcești!

Pauză.

NIKOLKA

ALEXEI

NIKOLKA

ALEXEI

ELENA

ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

Alioşa, cum de-a plecat aşa? Încotro?

La Berlin.

La Berlin... într-un asemenea moment!... (*Uitându-se pe geam.*)

Se tocmeşte cu vizitiul. (*Ca un filosof*). Ştii, Alioşa, am observat că seamănă cu un şobolan.

(*automat*): Ai perfectă dreptate, Nikol. Iar casa noastră cu o corabie. Hai, du-te la musafiri.

Du-te, du-te.

Nikolka pleacă.

Divizionul ţinteşte-n cer ca-ntr-o monedă de-o copeică. „Gravă”. „Ba chiar foarte gravă”.

Şobolanul! (*Iese.*)

(*se întoarce din vestibul, se uită pe geam*): A plecat...

TABLOUL AL DOILEA

Masa e pusă pentru cină.

(*la pian, ia unul şi acelaşi acord*): A plecat – şi cum a plecat...

(*răsare pe neaşteptate în prag*): Cine a plecat?

Doamne! M-aţi speriat îngrozitor, Serviński! Cum aţi intrat fără să sunaţi?

Păi uşa voastră era larg deschisă. Omagiile mele, Elena Vasilievna. (*Desface din hârtie un buchet enorm.*)

De câte ori v-am rugat, Leonid Iurievici, să n-o mai faceţi. Mă simt jenată că vă cheltuiţi banii.

Banii există ca să fie cheltuiţi, cum bine a zis I
au] TVferey îmi îngăduiţi să-mi scot burca? *»

Şi dacă aş spune că nu vă îngădui?

Aș sta toată noaptea încotoșmănit la picioarele dumneavoastră.

Of, Serviński, ce compliment soldătesc.

Pardon, e un compliment ofițeresc. *(Se dezbracă în vestibul, rămâne într-o cerkeză** superbă.)* Sunt

— Pelerină, manta caucaziană (rus.) (n.t.). ** Haină bărbătească, lungă și îngustă, fără guler., strânsă în talie, cu cartușiere cusute pe piept, purtată de cerchezi și alte populații din Caucaz (n.t.).

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

atât de bucuros că vă văd... Nu v-am văzut de atâta timp!

Dacă nu mă înșală memoria, ieri ați fost pe la noi. Ah, Elena Vasilievna, ce înseamnă în timpurile noastre „ieri”? Așadar, cine spuneți că a plecat? Vladimir Robertovici.

Cum adică, eu știam că azi trebuia să se întoarcă! Da, s-a întors și... a plecat din nou. Unde? La Berlin.

La... Berlin? Și pentru mult timp... dacă mi-e îngăduit să aflu? Pentru vreo două luni.

Pentru două luni! Ce spuneți! Trist, trist, foarte trist... Sunt atât de necăjit, atât de necăjit!... ELENA Serviński, îmi sărutați pentru a cincea oară mâna. SERVINSKI S-ar putea spune că sunt chiar copleșit de durere... Doamne, păi asta înseamnă-i gata!... Ura! Ura! VOCEA LUI NIKOLKA

Serviński! Demonul! De ce vă bucurați atât de furtunos? Mă bucur... Ah, Elena Vasilievna, n-o să înțelegeți!...

Nu s-ar spune că sunteți un om de lume, Serviński.

Nu sunt om de lume? Îngăduiți-mi, dar de ce?... Ba da, sunt om de lume... Numai că, știți, când ești necăjit... Deci el a plecat, iar dumneavoastră ați rămas.

După cum vedeți. Cum mai stați cu vocea? *(la pian)*: Mamă... mia... mi... El e departe, e de... e departe, nu va afla... Da... Sunt într-o voce nemaipomenită. În timp ce veneam la dumneavoastră cu birja, mi se părea că până și vocea-mi dispăruse, dar abia intrat și, iată, descopăr că sunt în voce. Ați adus partiturile?

Păi cum, sigur că da, sigur... Aveți carate de zeiță în

dumneavoastră!

ELENA în schimb, la dumneavoastră singurul lucru bun e vocea, și vocația dumneavoastră directă e opera. Am ceva stofă. Știți, Elena Vasilievna, o dată, cântam la Jmerinka un epitalam, care, cum bine știți, are un *fa* de sus. Eu însă am luat un *la* și l-am ținut nouă măsuri.

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

SERVINSKI

ELENA Câte?

SERVINSKI Șapte măsuri l-am ținut. Degeaba vă îndoiți. Zău. Era de față și contesa Ghendrikova... S-a îndrăgostit de mine după *la*-ul acela. ELENA Și pe urmă ce s-a mai întâmplat? SERVINSKI S-a otrăvit. Cu cianură de potasiu.

ELENA Of, Serviński! La dumneavoastră asta e o boală, pe cuvânt. Domnilor, Serviński! Pofțiți la masă! *Intră* Alexei, Studziński și Mâșlaevski.

ALEXEI Bună seara, Leonid Iurievici, bine ați venit. SERVINSKI Viktor! Ești viu! Slavă Domnului! De ce ești cu turban? MÂȘLAEVSKI (cu un turban din prosop): Bună seara, adjutante. SERVINSKI (către Studziński): Respectele mele, căpitane.

Intră Lariosik și Nikolka.

MÂȘLAEVSKI Permiteți-mi să vă fac cunoștință. Căpitanul Studziński, ofițer în divizionul nostru, iar dânsul e *monsieur* Surjański. Ne-am îmbăiat împreună. NIKOLKA Verișorul nostru din Jitomir. STUDZINSKI îmi pare bine.

LARIOSIK Sunt fericit să vă cunosc.

SERVINSKI Serviński, locotenent din corpul de cavalerie al mării sale imperiale și aghiotant personal al Hatmanului.

LARIOSIK Larion Surjański. Sunt fericit să vă cunosc. MÂȘLAEVSKI Nu fiți atât de copleșit. Fost locotenent al fostei gărzi, al fostului corp... ELENA Pofțiți la masă, domnilor. ALEXEI Da-da, vă rog, s-a făcut ora douăsprezece și mâine ne sculăm devreme. SERVINSKI Ah, ce belșug! Cu ce ocazie acest chef, dacă-mi permiteți să-ntreb? NIKOLKA Ultima cină a divizionului. Mâine pornim, domnule locotenent. SERVINSKI Aha...

STUDZINSKI Unde-mi porunciți să stau, domnule colonel?

SERVINSKI Unde porunciți?

ALEXEI Oriunde, unde doriți. Poftiți vă rog! Lenocika, tu ești gazda.

Se așază cu toții la masă. SERVINSKI Așadar, el a plecat, iar dumneavoastră ați rămas.

ELENA Serviński, vă rog să încetați. MÂȘLAEVSKI Lenocika, nu bei puțină vodcă?

ELENA Nu-nu-nu!... MÂȘLAEVSKI Atunci niște vin alb. STUDZINSKI Pot să vă* torn, domnule colonel?

ALEXEI Mersi, turnați-vă dumneavoastră, vă rog. MÂȘLAEVSKI Paharul dumneavoastră.

LARIOSIK Știți, de fapt eu nu beau vodcă. MÂȘLAEVSKI Doamne ferește, nici eu nu beau. Un singur păhărel. Doar nu aveți de gând să mâncați scrumbia fără vodcă. Ar fi de neconceput așa ceva. LARIOSIK Vă mulțumesc din suflet. MÂȘLAEVSKI Sunt secole de când n-am mai băut vodcă.

SERVINSKI Domnilor! în sănătatea Elenei Vasilievna! Ura! STUDZINSKI >

LARIOSIK Ura! MÂȘLAEVSKI J

ELENA Mai încet, domnilor! Ce faceți? Sculați toată strada. Și așa se spune că la noi e zilnic câte o petrecere. MÂȘLAEVSKI Ah, ce grozav! Cum te răcorește vodca asta.

Nu-i așa?

LARIOSIK Da, foarte! MÂȘLAEVSKI Vă implor, încă un păhărel! Domnule colonel...

ALEXEI Nu exagera, Viktor. Măine pornim. NIKOLKA Da, pornim!

ELENA Spuneți-mi ce-i cu Hatmanul? STUDZINSKI Da, chiar, ce-i cu Hatmanul? SERVINSKI Totu-i în regulă. Ce masă s-a dat aseară la palat!... De două sute de persoane. Fazani... Hatmanul în costum național.

Se spune că nemții ne lasă în voia sorții?... Astea sunt zvonuri, Elena Vasilievna, să nu le credeți.

Mulțumesc, stimate Viktor Viktorovici. Eu, de fapt, nu beau vodcă. (*bea*): Rușine să-ți fie, Larion!

ELENA SERVINSKI

LARIOSIK

MÂȘLAEVSKI

SERVINSKI]

NIKOLKA]

LARIOSIK

ALEXEI

NIKOLKA

LARIOSIK MÂŞLAEVSKI

Ruşine să-ţi fie!

Vă mulţumesc din suflet.

Tu, Nikol, las-o mai moale cu vodca.

Am înţeles, să trăiţi, domnule colonel! Eu cu vinul alb...

Cu câtă dibăcie o daţi pe gât, Viktor Viktorovici.

Se obţine prin îndelungi exerciţii.

ALEXEI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI

SERVINSKI

MÂŞLAEVSKI

NIKOLKA

TOŢI

Mulţumesc, locotenente. Dar salată?

Mulţumesc din inimă.

Scumpă Lena! Bea vin alb, bucuria mea!

Roşcată Lena, eu ştiu de ce eşti necăjită. Lasă!

Totu-i spre bine!

Toţi – i spre bine.

Nu-nu, până la fund, Lenocika, până la fund!

(*ia ghitara, cântă*): Cin să bea, cin să trăiască...

(*cântă*): Frumoasa Elena Vasilievna!

— Lenocika bea!

— Bea... bea...

Bravo!!!

Elena bea.

Aplauze.

MÂŞLAEVSKI Astăzi arăţi minunat. Zău. Şi capotul ăsta îţi stă foarte bine, pe cuvânt de onoare. Domnilor, uitaţi-vă ce capot, e absolut verde! ELENA E rochie, Vitenka, şi nu e verde, e cenuşie. MÂŞLAEVSKI Da? Cu atât mai rău. Totuna-i. Domnilor, fiţi atenţi, spuneţi şi voi dacă nu-i o femeie frumoasă? STUDZINSKI Elena Vasilievna e foarte frumoasă. În sănătatea dumneavoastră! MÂŞLAEVSKI Luminoasă Lena, îngăduie-mi să te îmbrăţişez şi să te

sărut.

SERVINSKI Ei-ei, Viktor, Viktor! MÂŞLAEVSKI Leonid, păstrează distanța. Păstrează distanța față de o femeie străină și măritată. SERVINSKI Ba să mă ierți...

MÂŞLAEVSKI Eu am voie, eu îi sunt prieten din copilărie... SERVINSKI Ești un porc, ce prieten din copilărie! NIKOLKA (*sculându-se*): Domnilor, în sănătatea comandantului divizionului!

Studziński, Serviński și Mişlaevski se ridică.

LARIOSIK Ura! Scuzați-mă, domnilor, eu nu sunt militar! MÂŞLAEVSKI Nu-i nimic, nu-i nimic, Larion! E bine și așa! LARIOSIK Mult stimată Elena Vasilievna 1 Nu găsesc cuvinte ca să spun cât de minunat mă simt la dumneavoastră...

ELENA îmi pare bine.

LARIOSIK Mult stimat Alexei Vasilievici... Nici nu găsesc cuvinte să vă spun cât de minunat mă simt la dumneavoastră!

ALEXEI LARIOSIK

MÂŞLAEVSKI LARIOSIK

MÂŞLAEVSKI LARIOSIK

MÂŞLAEVSKI LARIOSIK

MÂŞLAEVSKI

SERVINSKI

ELENA

NIKOLKA

LARIOSIK TOȚI

LARIOSIK

ALEXEI

TOȚI

Îmi pare bine.

Domnilor, draperiile *creme*... ți se odihnește sufletul la adăpostul lor... uiți de toate grozăviile războiului civil. Iar sufletele noastre chinuite de răni sunt atât de însetate de liniște...

Nu te supăra, dumneata scrii cumva poezii?

Eu? Da... scriu.

Așa. Scuză-mă că te-am întrerupt. Continuă. Nu face nimic... Draperiile *creme*... Ele ne despart de lumea întreagă... De altfel, eu nu sunt militar... Eh!... Mai turnați-mi un păhărel. Bravo, Larion! Șmecherul de el, și mai spune că nu bea. Ești un băiat simpatic, Larion, dar îți ții discursurile ca o prestimată cizmă. N-aveți dreptate, Viktor

Viktorovici, am mai ținut discursuri, și nu o dată... în societatea colegilor de serviciu ai defunctului meu tată...

la Jitomir... Inspectori financiari adică... Și ei...

Doamne cum mă mai ocărau!

Se știe ce fiare sunt inspectorii financiari.

Bea, Lena, bea, dragă!

Vreți să mă îmbățați, da? Uf, ce nesuferit?

(*la pian, cântă*):

Spune-mi mag îndrăgit chiar de zei.

Ce oare m-așteaptă în viață? Mai știi, spre plăcerea dușmanilor mei.

Curând poate moartea mă-ngheață?"

(*cântă*): Mai tare muzica să cânte izbânda.

(*cântă*): Am învins, dușmanul fuge.

Deci pentru...

Țar!

Ce-i cu voi, ce faceți?!

(*cântă fraza fără cuvinte*):

Izbucni-vom într-un falnic „Ura! Ura Ju

NIKOLKA (*cântă*):

Dar iată că-i iese în cale-un bătrân..."

Toți citită.

LARIOSIK Ah! Ce vesel e la dumneavoastră, scumpă Elena Vasilievna! Lumini!... Ura!

— *Cântec despre Oleg cel înțelept* de A.S. Pușkin (*n.t.*).

SERVINSKI Domnilor! în sănătatea luminăției sale, Hatmanul întregii Ucraine. Ura!

Pauză.

STUDZINSKI Vă rog să mă iertați. De luptat o să lupt mâine, dar la toastul ăsta eu nu iau parte și nici pe ceilalți ofițeri nu i-aș sfătui. SERVINSKI Domnule căpitan!

LARIOSIK O întâmplare cu totul neașteptată. MÂȘLAEVSKI (*beat*): Să-l ia dracu', din cauza lui mi-au degerat picioarele. (*Bea.*)

riTCJDZINSKI Domnule colonel, dumneavoastră aprobați toastul?

ALEXEI Nu, nu-l aprob!

SERVINSKI Domnule colonel, lăsați-mă să țin altul! STUDZINSKI Ba nu, permiteți-mi mie.

LARIOSIK Ei nu, îngăduiți-mi să rostesc eu un toast. În sănătatea Elenei Vasilievna precum și a mult-stimatului ei consort plecat spre Berlin! MÂȘLAEVSKI Poftim! Larion a brodit-o de minune. Mai bine nici că se putea!

NIKOLKA (*cântă*): *Să nu-ți fie frică adevăr de grăiești...*
LARIOSIK Iertați-mă, Elena Vasilievna, eu nu sunt militar. ELENA Nu-i nimic, nu-i nimic, Larion. Ești un om de suflet. Vino mai aproape.

LARIOSIK Elena Vasilievna! Ah, Doamne, vinul roșu!... NIKOLKA Sare, lăsați c-o presară cu sare... nu-i nimic. STUDZINSKI Hatmanul ăsta al vostru!

ALEXEI Un moment, domnilor!... Ce se-ntâmplă, pentru numele lui Dumnezeu? Își bate joc de noi, sau ce face? Dacă Hatmanul ăsta al vostru, în loc să joace, dracului, comedia asta cu ucrainizarea, ar fi format la timp corpurile ofițerești, nu era la ora asta nici urmă de Petliura în Ucraina. Ba mai mult de-atât, i-am fi strivit pe bolșevici chiar la Moscova, ca pe niște muște. Și ar fi fost un moment prielnic! Se spune că pe-acolo se mănâncă pisici. Stătea în puterea lui să salveze Rusia, javra dracului!... SERVINSKI Nemții n-ar fi permis formarea unei armate, se tem de așa ceva.

ALEXEI Nu-i adevărat. Trebuia să le explicăm nemților că nu prezentăm niciun pericol pentru ei. Războiul l-am pierdut, asta e clar. Avem acum ceva mai groaznic decât războiul, decât nemții, și

fijă ȘLAEVSKI

H „i. decât orice pe lume: bolșevicii. Trebuia să li se spună nemților: „Ce vă trebuie? Vă trebuie pâine? Zahăr? Poftim, luați, înfulecați, umflați-vă, dar ajutați-ne să-i ținem pe mujicii noștri, să nu se; «; i molipsească de boala moscovită”. Dar acum e; prea târziu. Ofițerii noștri s-au transformat în stâlpi de cafea. Armată de cafea! Încearcă; să-l iei pe vreunul dacă poți. Doar n-o fi prost să meargă să se bată. El are valută în buzunar, j: >.” nemernicul. El stă tolănit în cafeneaua de pe bulevardul Kreșciatik, împreună cu toată gașca:!”: aia a statului major. Păi nu-i superb? I s-a dat colonelului Turbin un divizion de artilerie: grăbește-te, formează, du-te, zboară, vine Pe-l’n iĂN diura!... Perfect! Numai că ieri, când m-am uitat; la ei, vă dau cuvântul meu de onoare că am simțit, pentru prima dată, un fior în inimă, fi Alioșa, micuțul meu comandant! Ai o inimă de artilerist! Beau în sănătatea ta! Jp i. fi Yj ALEXEI Și m-am înfiorat pentru că la o sută de iuncheri’s vin o sută douăzeci de studenți, care țin arma k)! e.: – săvvă

ca Ve" ° lopată. Și iată că ieri în piață... Ninge, >, / r: a l>fi «în depărtare era ceață... și mi s-a năzărit un în o, >"" . coșciug...

ELENA Alioșa, de ce vorbești despre lucruri atât de sum...; bre? îți interzic!

...). „NIKOLKA Nu vă necăjiți, domnule comandant, pe noi puteți să contați, noi n-o să trădăm!

ÎniiT-i ALEXEI Dar iată că și acuma, domnilor, în timp ce stau;!!: -": cu dumneavoastră, mă obsedează un gând. Ani. j: «4 o Dacă am fi putut să înțelegem toate astea mai, „ <... idevreme! Știți ce este acest Petliura al dumneata-»v S: și!!! voastră? E un mit, o ceață întunecată. De fapt...! >, „ «! nici nu există. Uitați-vă pe geam, prin viscol i > mișună niște umbre... în Rusia, domnilor, sunt „— ” i; doar două forțe: bolșevicii și noi. O să ne mai

„> întâlnim... Prevăd timpuri și mai cumplite. Văd >; = eu... Ei, ce mai! N-o să-l putem respinge pe Petliura. Dar el va veni doar pentru puțină vreme. >". Iar după el vor veni bolșevicii. Uite de asta voi merge! La tăiere, și tot o să merg! Pentru că - [:. – atunci când ne vom întâlni cu ei, treaba o să fie's.).: jmult mai veselă. Sau îi îngropăm noi pe ei, sau, fviv. mai degrabă, ei pe noi. Beau pentru această is"; întâlnire!

LARIOSIK (*la pian, cântă*):

Dorul de-ntâlniri și aprigi jurăminte... Uitării tu le-ai dat Sau ți le-aduci aminte?

NIKOLKA Bravo, Larion! (*Cântă.*)

Dorul de-ntâlniri și aprigi jurăminte...

Cântă cu toții într-un cor confuz. Lariosik izbucnește pe neașteptate în lacrimi.

ELENA Lariosik, ce-i cu dumneata? NIKOLKA Larion! MÂȘLAEVSKI Ce-i cu tine, Larion? Cine te-a necăjit?

LARIOSIK (*beat*): M-am speriat. MÂȘLAEVSKI De cine? De bolșevici? Lasă că le arătăm noi imediat! (*Scoate mauserul.*) ELENA Viktor, ce faci?! MÂȘLAEVSKI Am să-i împușc pe comisari. Cine-i comisar aici la voi?

SERVINSKI Mauserul e încărcat, domnilor!! STUDZINSKI Căpitane, stai jos, în clipa asta! ELENA Domnilor, luați-i arma! *se ia mauserul. Lariosik iese.*

ALEXEI Ce ai? Ești nebun? Stai jos! Eu sunt de vină, domnilor.

MÂȘLAEVSKI Deci mă aflu în compania unor bolșevici. Îmi pare bine. Vă salut, tovarăși! Să bem în sănătatea comisarilor. Sunt foarte

simpatici! ELENA Viktor; nu mai bea! MÂȘLAEVSKI Taci, comisăreaso!
SERVINSKI Doamne, s-a îmbătat turtă!

ALEXEI Domnilor, eu sunt de vină. Să nu luați în seamă ce v-am spus adineaori. Pur și simplu am nervii zdruncinați.

STUDZINSKI Desigur, domnule colonel. Credeți-ne că vă înțelegem și simțim ca dumneavoastră. Vom apăra întotdeauna Imperiul rus! NIKOLKA Trăiască Rusia!

SERVINSKI Permiteți-mi, doar o vorbă! Nu m-ați înțeles. Hatmanul o să facă exact așa cum ați spus dumneavoastră. Iar când o să reușim să scăpăm de Petliura și aliații ne vor ajuta să-i facem praf pe bolșevici, atunci Hatmanul va pune Ucraina la picioarele majestății sale imperiale împăratul Nikolai Alexandro viei...

MÂȘLAEVSKI Care Alexandrovici? Și mai zice de mine că m-am îmbătat.

Țarul a fost ucis...

Domnilor! Știrea despre moartea majestății sale imperiale... E ușor exagerată. Viktor, ești ofițer! Dar lăsați-l să vorbească, domnilor!... e scornită de bolșevici. Știți ce s-a întâmplat la palatul împăratului Wilhelm când s-a prezentat la el suita Hatmanului? Împăratul Wilhelm a spus: „Iar despre restul vă va vorbi...” – draperia s-a dat la o parte, și a apărut împăratul nostru. *Intră L a r i o s i k.*

Și a spus: „Domnilor ofițeri, mergeți în Ucraina și formați-vă batalioanele. Iar când va sosi timpul, vă voi duce personal în inima Rusiei, la Moscova!” Și a lăcrimat. E mort!

Serviński! E adevărat? Elena Vasilevna!

Asta-i o legendă, locotenente! Am mai auzit eu povestea asta.

Nu contează. Chiar dacă țarul e mort, trăiască țarul. Ura...! Imnul! Serviński! Imnul! *(Cântă.) Doamne, ține-l pe-mpăratull...*

NIKOLKA SERVINSKI

MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI

ELENA

SERVINSKI

STUDZINSKI

ELENA

SERVINSKI

ALEXEI

NIKOLKA

SERVINSKI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI LARIOSIK NIKOLKA]
STUDZINSKI SERVINSKI ELENA 1 ALEXEI / MÂŞLAEVSKI

Doamne, ține-l pe-mpăralul! (antă): Puternic, stapinator... Să domnești Intru...

Domnilor, ce faceți! Nu e bine!

(plânge): Alioșa, spune și tu, ăsta-i popor? Sunt niște bandiți. Un sindicat de țaricizi profesioniști. Petru al III-lea... Zi și tu, ce le-a făcut?

Ce? Ei urlau: „Nu ne trebuie război!” Perfect... iată că războiul a încetat. Și cine credeți? – propriul său curtean i-a ars țarului o sticlă peste bot! Lui Pavel Petrovici i-a dat un prinț cu portțigaretul peste ureche... Iar ăsta... am uitat, cum îl... cu favoriți, ăla, simpatic, hai, zice, să le fac o bucurie dracilor de mujici, să-i eliberez. Iar ei, drept mulțumire, îi pun o bombă. Ar trebui biciuiți, nemernicii. Alioșa! Vai... nu știu cum, dar... mi-e rău, fraților... ELENA îi e rău! NIKOLKA îi e rău locotenentului! ALEXEI La baie cu el.

Studziński, Nikolka și Alexei II ridică pe Mişlaevski și-l scot afară.

ELENA Mă duc să văd ce-i cu el.

SERVINSKI (blocând ușa): Te rog, Lena!

ELENA Ah, domnilor, domnilor, cum ați făcut de... Haos!... Fum... Și Lariosik? Lariosik!...

SERVINSKI Ce faceți, lăsați, nu-l treziți!

ELENA M-am îmbătat și eu din cauza voastră. Doamne „nu-mi mai simt picioarele.

SERVINSKI Uitați aici, aici... îmi permiteți să stau... lângă dumneavoastră?

ELENA Luați loc... Serviński, ce-o să fie cu noi? Cum o să se termine toate astea?... Am avut un vis rău. Și totul în jur e din ce în ce mai răii în ultimul timp.

Elena Vasilevna! Totul o să se termine cu bine, iar în vise să nu credeți... Nu-nu, visul meu e prevestitor. Se făcea că ne duceam toți cu vaporul spre America și stăteam în cală. Deodată – furtună. Urlă vântul. E frig de tot. Valuri. Iar noi – în cală. Apa se ridică până la picioare... Ne cățărăm pe niște paturi de scânduri. Și deodată – șobolanii. Atât de scârboși, atât de mari! M-a cuprins groaza și m-am trezit. Știți ceva, Elena Vasilevna? Nu se va mai întoarce. Cine?

Soțul dumneavoastră.

Leonid Iurievici, asta-i deja obrăznicie. Ce vă privește pe dumneavoastră? Se întoarce, nu se-ntoarce...

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA

Pe mine mă privește foarte tare. Vă iubesc

Am mai auzit-o. Fabulați ca de obicei.

Zău, vă iubesc.

Păi atunci iubiți-mă în gând.

Nu mai vreau, m-am plictisit.

Dar ia stați puțin, ia stați. De ce v-ați aminti de soțul meu când
am povestit despre șobolani

Pentru că seamănă cu un șobolan.

Ce porc sunteți totuși, Leonid! În primul rând *ci* nu seamănă
câtuși de puțin.

Ga două picături de apă. Pince-nez, năsucul ascuțit...

Foarte, foarte frumos! Să spui porcării despre un om care nu-i
de față și încă în prezența propriei lui soții!

Ce soție-i sunteți dumneavoastră!

Cum adică?

Uitați-vă la dumneavoastră în oglindă. Sunteți frumoasă,
deșteaptă, intelectuală, ca să zic așa.

Cu alte cuvinte, o femeie clasa-ntâi. Acompaniați minunat la
pian. Iar el pe lângă dumneavoastră pare un cuier, un carierist, un

păduche de stat major.

Și asta în lipsă! Frumos! (*îi astupă gura.*) Ba am să i-o spun și în față. De mult am vrut. I-o spun și mai provoc și la duel. Sunteți nefericită cu el.

Și cu cine aș putea să fiu fericită? Cu mine. Nu e cazul.

Oho-ho!... Și de ce mă rog nu e cazul? Ce ai dumneata bun? Uitați-vă cu atenție.

Ei ce, niște zorzoane de adjutant, drăgălaș ca un heruvim. Și vocea. Doar atât, nimic mai mult. Eram sigur! Parcă-i un făcut! Toți spun același lucru: Serviński – adjutant, Serviński – una, alta... cântăreț. Dar că Serviński are și el un suflet, asta nimeni nu vrea să observe. Și că acest Serviński trăiește ca un câine de pripas și n-are pe pieptul cui să-și odihnească fruntea. (*îi respinge capul*): Ce donjuan infam! Îți cunosc eu aventurile. Tuturor le spuneți același lucru. Și lunganei ăleia a dumitale. Ptiu, buze vopsite...

SERVINSKI Nu e lungă. E mezzo-soprană. Elena Vasilievna, zău că nu i-am spus nimic asemănător și nici nu-i voi spune. Nu-i frumos din partea dumneavoastră, Lena, nu-i frumos din partea ta, Lena. ELENA Eu nu sunt Lena pentru dumneata. SERVINSKI Fie. Nu-i frumos din partea ta, Elena Vasilievna. Dar de fapt, n-aveți niciun sentiment pentru mine...

ELENA Din nefericire îmi placi foarte tare. SERVINSKI Aha! Îți plac. Iar pe soțul dumitale nu-l iubești.

ELENA Ba îl iubesc.

SERVINSKI Lena, nu minți. O femeie care-și iubește bărbatul are altă privire. Eu cunosc ochii femeilor. Se vede totul în ei.

ELENA Ah da, aveți experiență, desigur. SERVINSKI Cum a putut să plece?

ELENA Și dumneata ai fi făcut la fel. SERVINSKI Eu? Niciodată! E rușinos. Recunoaște că nu-l iubești!

ELENA Fie: nu-l iubesc și nu-l respect. Nu-l respect. Ești mulțumit? Dar asta încă nu înseamnă nimic. Ia-ți mâinile. SERVINSKI Atunci de ce v-ați sărutat cu mine?

ELENA Minți! Nu m-am sărutat niciodată cu tine. Mincinos cu eghileți!

SERVINSKI Mint?... Dar acolo, la pian? Eu cântam *Doamne atotputernic*... și eram singuri. Până și data pot să ți-o spun – pe opt noiembrie. Eram singuri și m-ai sărutat pe buze.

ELENA Te-am sărutat pentru voce. Ai înțeles? Pentru voce. Te-am sărutat părintește. Pentru că ai o voce minunată. Și nimic altceva. SERVINSKI Nimic?

ELENA Ah, ce chin! Pe cuvânt! Vasele sunt murdare. Ăștia s-au îmbătat. Soțul mi-a plecat. Și lumina asta...

SERVINSKI Cu lumina o rezolvăm îndată. (*Stinge lumina de sus.*) Așa e bine? Ascultă, Lena, te iubesc foarte mult. Știi doar că n-am să te las. Ai să fii soția mea.

ELENA Te-ai lipit ca un șarpe... ca un șarpe. SERVINSKI Ei asta-i, am ajuns și șarpe acum.

ELENA Se folosește de fiecare ocazie ca să mă ispitească. N-ai să obții nimic. Nimic. Oricum ar fi, n-am

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

LARIOSIK ELENA

LARIOSIK SERVINSKI LARIOSIK SERVINSKI LARIOSIK

SERVINSKI

LARIOSIK

SERVINSKI

LARIOSIK

SERVINSKI

să-mi distrug viața din cauza ta. Poate ai să ti dovedești a fi și mai rău. Lena, cât ești de frumoasă! Pleacă! Suit beată. Tu m-ai îmbătat, înadini Ești un nerușinat, asta se știe. Toată viața noastră se duce de râpă. Totul se prăbușește, dispare1 Elena, nu-ți fie frică, eu n-am să te paraseși într-un astfel de mement. O să fiu alături dJ tine, Lena.

Dă-mi drumul. N-aș vrea să pătez numele da Talberg.

Lena, lasă-l cu totul și mărită-te cu mine... Lena

Divorțezi? Ah, fie ce-o fi!

Se sărută.

Se sărută.

(*brusc*): Nu vă sărutați că mi-e greață.

Lasă-mă! Doamne! (*Fuge.*)

Of!...

Tinere domn, n-ai văzut nimic!

(*confuz*): Ba am văzut.

Cum adică?

Dacă ai popă, pune-l jos pe popă, iar de dame nu te-atinge... Nu te atinge!... Au!...

N-am jucat cu dumneata.

Ba ai jucat.

Doamne ce s-a troșcăit.

Las1 c-o să aredem ce o să vă spună mama cânc am să mor.
V-am spus doar că eu nu sunt militai și n-am voie să beau atâta vodcă.

(*îi cade în brațe lui Serviński.*)

Ce s-a trotilat!

Orologiul bate ora trei, cântă un menuet.

CORTINA

l tiiim

Actul al doilea

SERVINSKI LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL >, SERVINSKI

TABLOUL ÎNTÂI

Cabinetul de lucru al Hatmanului de la palat. Un birou de scris enorm cu aparate de telefon pe el. Separat de celelalte – un telefon de campanie. Pe perete o hartă uriașă, înrămată. E noapte. Cabinetul este puternic luminat. Se deschide ușa și lacheul Illasăsăintrepe Serviński.

Bună ziua, Feodor.

Să trăiți, domnule locotenent.

Cum! Nu-i nimeni? Care dintre adjutanți e de gardă la aparate?

Luminăția sa prințul Novojiļtev.

Și unde e?

N-aș putea să vă spun. A ieșit cam de vreo jumătate de oră.

Cum adică? Și aparatele au rămas tot acest timp fără supraveghere? Păi n-a telefonat nimeni. Am fost tot timpul la ușa.

N-a telefonat... Dar dacă ar fi telefonat? într-un moment ca ăsta!

Dracu' ştie ce se petrece aici! Aş fi primit eu telefonograma. Aşa mi-a şi ordonat, să notez eu până veniţi dumneavoastră. Dumneata? Să notezi dumneata telefonogramele de război? Dar ce, s-a ramolit? A, am înţeles, am înţeles! S-a îmbolnăvit? Cătuşi de puţin. A plecat din palat. Cum adică, a plecat din palat? Glumeşti, dragă Feodor. A părăsit palatul fără să fi predat garda? Atunci, a plecat probabil spre casa de nebuni?

LACHEUL

SERVINSKI LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI LACHEUL

SERVINSKI LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

Asta n-aş putea să v-o spun. Ştiu doar că *sm* luat periuţa de dinţi, prosopul şi săpunul ol camera adjutanţilor. Şi i-am mai dat şi *în* ziar. Ce ziar?

Cum v-am spus, domnule locotenent: ziarul I

Ieri, pentru a înveli săpunul.

Mă rog, dar uite-i totuşi sabia aici.

Păi a plecat în civil.

Sau eu am înnebunit, sau dumneata. Dar ce puţin un bilet mi-a lăsat? Ori poate a porunci să-mi transmiţi dumneata ceva? Mi-a poruncit să vă transmit salutări. Eşti liber, Feodor.

Am înţeles! Permiteţi să raportez, domnule locd tenent.

Ei?

Dumnealui a primit o veste neplăcută.

De unde? De acasă?

Nu, să trăiţi. Prin telefonul de campanie. S-a schimbat foarte tare la faţă. Şi a început să şi grăbească.

Sper, Feodor, că nu te priveşte culoarea obrazului adjutanţilor înălţimii sale. Vorbeşti cam mult. Vă rog să mă scuzaţi, domnule locotenent. (Iese. X (vorbeşte la telefonul de pe masa Hatmanului) \ 12 – 13... Mersi. Locuinţa prinţului Novojilţev? Ai vrea cu Serghei

Nikolaevici... Cum? La palat I Nu e la palat. Eu vorbesc de la palat... Staij Serioja, dar asta-i vocea ta!... Ser... Vă rog... *La telefon se aude tonul.*

Ce mojiicie! Doar mi-am dat perfect seama că era el. *(Pauză).* Serviński, Serviński... *(Formează un număr la telefonul de companie, telefonul țiuie.)* Statul-major al companiei Sviatoșinskii Chemați-l pe șeful statului major... Cum adică nu e! Pe adjunctul lui atunci... Statul major al detașamentului Sviatoșinski? Ei drăcie... *(Și așază la masă, sună.)* I

Intră lacheul.

(Scrie un bilet.) Feodor, să transmiți imediat ordonanței acest bilet. Să meargă urgent la mine; acasă, pe strada Lvovskaia; acolo i se va da uim pachet. Să-l aducă numaidecât încoace. Poftim două carboave pentru birjar. Uite și un bilet pentru un permis de la comenduire. LACHEUL Am înțeles. *(Iese.)*

ȘBRVINSKI *(își pipăie favoriții, îngândurat)*: Ce drăcovenie, fir-ar să fie!

Pe masă sună telefonul.

Alo... Da. Locotenentul Serviński, adjutant personal al înălțimii sale... Să trăiți, excelență... Cum? *(Pauză.)* Bolbotun?!... Cum adică, tot statul major?... Am înțeles!... Da, am să transmit... Am înțeles, excelență... Înălțimea sa trebuie să sosească la douăsprezece noaptea. *(Pune receptorul.)*

La telefon se aude tonul. Pauză.

SERVINSKI Sunt mort, domnilor! *(Fluieră.)*

Dincolo de scenă se aude o comandă seacă: „Drepti!” – pe urmă strigătul pe mai multe voci, al gărzii „Să trăiți Înălțimea Voastră!”

LACHEUL *(deschide ambele jumătăți ale ușii)*: înălțimea sa! *Intră Hatmanul. E într-o cerkeză somptuoasă, șalvari zmeurii și cizme de tip caucazian, fără toc și fără pintenii. Epoleți strălucitori de general. Mustățile tunse scurt au început să încărunească. E perfect ras în cap, are în jur de 45 de ani.*

HATMANUL Te salut, locotenente.

SERVINSKI Să trăiți, Înălțimea Voastră.

HATMANUL Au sosit?

SERVINSKI Îmi permiteți să întreb – cine?

HATMANUL Cum adică cine? Am fixat o consfătuire la douăsprezece fără un sfert. Trebuiau să vină comandantul armatei

ruse, șeful garnizoanei și reprezentanții comandamentului german.
Unde sunt?

SERVINSKI N-aș putea să vă spun. N-a sosit nimeni.

HATMANUL Întotdeauna întârzie. Raportul pentru ultima oră.
Urgent!

SERVINSKI îmi permit să-i raporteze înălțimii voastre, de-abia am luat în primire garda. Sublocotenentul Novojilțev, care a fost de gardă înaintea mea...

HATMANUL De mult am vrut să vă atrag atenția atât duminică cât și celorlalți adjutanți, că se cuvine să vorbiți

SERVINSKI

HATMANUL SERVINSKI

HATMANUL

SERVINSKI HATMANUL

SERVINSKI HATMANUL

SERVINSKI

HATMANUL SERVINSKI

ucrainește. Asta-i o măgărie la urma urmelor! Niciunul dintre ofițerii mei nu vorbește limbi țării, iar asupra unităților ucrainene asta face o impresie cât se poate de proastă. (*În ucraineană* A Te rog frumos.

(*în ucraineană*): Am înțeles, luminăția voastră Adjutantul de serviciu, sublocotenentul... prințul (*Aparte.*) Dracu' știe cum se spune prinț în ucraină... Drace! (*Tare.*) Novojilțev, care îndeplinește temporar obligațiile... Eu cred... cînd... credesc... ă-ă-a...

Vorbește rusește!

Am înțeles, Înălțimea Voastră. Sublocotenentul prinț Novojilțev, de serviciu înaintea mea, s-a îmbolnăvit brusc, și a plecat acasă înainte de-a sosi eu...

Ce tot îndrugi? Și-a părăsit serviciul? Dar dumneata cum stai cu sănătatea? Ești în toate mîinile? Cum adică – a plecat acasă? Adică și-a lăsat serviciul? Ce se petrece aici, la urma urmelor?] (*Vorbește la telefon.*) Comenduirea?... Să dați] imediat ordin... Trebuia să vă dați seama după voce cine vorbește. Ordin: de urgență acasă la] *k* adjutantul meu, sublocotenentul Novojilțev. Să-i „fie arestat și adus la comenduire. Fără zăbavă.] (*aparte*): Așa-i trebuie! Să se-nvețe minte, să-i nu-și mai prefacă vocea la telefon. Mitocanul! (*la telefon*): Fără zăbavă! (*Către Serviński.*) Dar imprimarea a lăsat-o?

A lăsat-o. Dar pe bandă nu-i nimic. Ce-icuel? A înnebunit? A

căpiat? Am să-l împuşc numaidecât, chiar aici, la parapetul palatului. Vă arăt eu vouă, tuturor! Ia imediat legătură cu statul major al comandantului. Să vină degrabă la mine. Acelaşi lucru pentru şeful garnizoanei şi toţi comandanţii de regimente. Rapid! Permiteţi-mi să vă comunic, Înălţimea Voastră, o ştire de foarte mare importanţă. Ce ştire?

Acum cinci minute au telefonat de la statul major al comandantului şi au anunţat următoarele: comandantul armatei de voluntari a înălţimii voastre s-a îmbolnăvit brusc şi a plecat împreună

HATMANUL SERVINSKI HATMANUL

SERVINSKI

HATMANUL LACHEUL

HATMANUL

SCHRATT HATMANUL

cu întreg statul major spre Germania cu un tren german.

Pauză.

HATMANUL Eşti în toate minţile? Ai o privire ciudată... Îţi dai seama ce mi-ai raportat? Ce s-a petrecut? O că te strofă? Au fugit! De ce taci? Ei!...

SERVINSKI Chiar aşa, Înălţimea Voastră, o catastrofă. La ora zece seara, unităţile lui Petliura au spart frontul dinaintea oraşului şi cavaleria lui Bolbotun a trecut prin spărtură... Bolbotun?... Unde?... Pe lângă Slofcodka, la zece verste. Stai... stai puţin... cum... cum adică?... Uite ce e... În orice caz eşti un ofiţer destoinic, ager şi prompt. Am observat-o de mult. Uite ce e. Ia numaidecât legătura cu statul major al comandamentului german şi roagă-i pe reprezentanţii săi să poftească degrabă la mine... Repede, drăguţule, repede!

Am înţeles, să trăiţi. *(La telefon.)* Al treilea. *Seien Sie bitte se liebenswiirdig, Herren Major von Dust an den Apparat zu bitten.*

Bătăi în uşă.

Ja... Ja...1 Da, intraţi.

Reprezentanţii comandamentului german, generalul von Schratt şi maiorul von Dust vă roagă să-i primiţi.

Rugaţi-i să poftească imediat. *(Către Serviński)* Lasă telefonul.

Lacheul *ti lasă* să intre pe von Schratt şi von Dust. *Amândoi sunt în uniforme cenuşii. Schratt are fala lungă şi-i cărunt. Dust are faţa rubinie. Amândoi poartă monoclu.*

Wir haben die Ehre, Euer Durchlaucht zu begriissen2. Sehr

erfreut, Sie zu sehen, meine Herren. Bitte nehmen Sie Platz.

Nemții iau loc.

1 Fiți amabil și chemați-l la telefon pe domnul maior von Dust.

Da... da... (germ.).

2 Avem cinstea să salutăm pe Înălțimea Voastră (germ.).

SCHRATT HATMANUL

SERVINSKI

HATMANUL

SCHRATT

HATMANUL

SCHRATT

HATMANUL SCHRATT

— SERVINSKI SCHRATT

HATMANUL

Ich habe eben die Nachricht von cler schwieriger Lage unserer Armée erhalten¹.

Das ist uns schön längere Zeit bekannt².

(către Serviński): Te rog să faci procesul verbal al consfăturii.

Permiteți în rusește, Înălțimea Voastră?

Pot să vă rog, generale, să vorbiți rusește?

(cu accent puternic): O da! Cu mare plăcere.

Iată ce-am aflat adineaori: cavaleria lui Petliura a spart frontul dinaintea orașului.

Serviński scrie.

În afară de asta, niște vești cu totul incredibile mi-au parvenit de la statul major al comandamentului rus. Statul major al armatei ruse a fugit în mod rușinos! *Das ist ja unerhort!* 3. (Pauză.) Mă adresez, prin mijlocirea dumneavoastră, guvernului german cu următoarea declarație: Ucraina este într-o primejdie de moarte. Bandele lui Petliura amenință să ocupe Kievul. Dacă vor izbuti, în capitală se va instaura a Jiarbia”. De aceea rog comandamentul german să trimită neîntârziat o armată pentru respingerea bandelor care ne-au invadat și pentru restabilirea ordinii în Ucraina, aliată devotată a Germaniei. Din păcat, comandament german nu poate face acesta.

Cum? Arătați-mi de or, generale. *Physisch unmöglich*. Imposibil fizic este. *Erstens*, în primul rând, după informațiile noastre, Petliura are două sute de mii de ostași forte înarmat bine. Iar între timp, comandament german luat diviziile și duce la ele în Germania.

(*aparte*): Canaliile. În acest fel la dispoziția noastră nu este destul putere armat. *Zweitens*, în al doilea rând, toată Ucraina tofetește de partea lui Petliura.

Locotenente, subliniază această frază în procesul verbal.

x sunt foarte bucuros să vă văd, domnilor. Luați le Adineauri am primit știrea situației grele în care se a fi armata noastră (germ.).

2 Noi știam demult acest lucru (germ.).

3 E nemaiauzit! (germ.).

ȘBRVINSKI SCHRATT

HATMANUL

SCHRATT

HATMANUL SCHRATT

HATMANUL

SCHRATT HATMANUL

SCHRATT

HATMANUL SCHRATT

DUST SCHRATT

HATMANUL SCHRATT

HATMANUL

Am înțeles.

Nimic n-am împotriva. Zupliniați, Astfel să-l oprim pe Petliura imposibil este.

Deci comandamentul german ne lasă brusc în voia sorții, pe mine, armata și guvernul. *Nein*, am primit ordin să luăm măsuri pentru zalfarea înălțimii foarte. Și ce măsuri propune comandamentul? Efacuarea momentan înălțimii foarte. Imediat fagon și *nach* Germania.

Iertați-mă, dar nu înțeleg nimic. Cum adică?... Pardon. Poate, comandamentul german e cel care l-a evacuat și pe prințul Belorukov? Exact.

Fără asentimentul meu? (*Agitat.*) Nu sunt de acord. îi fac cunoscut guvernului Germaniei protestul meu împotriva unor asemenea măsuri. Mai am încă posibilitatea de a strânge o armată în oraș pentru a apăra Kievul cu propriile mele mijloace. Dar răspunderea pentru distrugerea capitalei va cădea asupra comandamentului german. Și cred că guvernele Angliei și Franței... Guvernul Angliei! Guvernul Franței! Guvernul german se simte destul de puternic pentru nu permit tistrugerea capitalei. E o amenințare, generale?

Un afertisment, înălțimea fostra. La dispoziția înălțimii foarte nu există niciun fel de forța armat. Zituție e catastrofal...

(*încet, către Schratt*): *Mein General, wir haben gar keine Zeit. Wir miissen...1*

Ja-ja... Înălțimea fostră, permiteți-mi să fă spun un ultim lucru: am interceptat următor informație

— Cafaleria lui Petliura e la opt ferste de Kief.

Și mâine dimineață fa intra...

Și eu sunt ultimul care află acest lucru!

Înălțimea fostra, știți ce se va întâmpla cu tunneafoastră în cazul în care sunteți prizonier?

Înălțimea fostra a fost condamnată. O forte trista condamnare.

Ce condamnare? i

1 Excelență, nu avem timp. Trebuie] să... (germ.).

SGHRATT

HATMANUL SGHRATT

DUST

Cer iertare înălțimii foarte. (*Pauză.*) Spinsuratoare. (*Pauză.*) Înălțimea fostra, f-aș cere răspuns pe loc. N-am la dispoziția mea deci zece minut mici, după aceasta dezbrac de pe mir răspundere pentru fața înălțimii foarte.

Pauză lungă.

Vin!

A, feniți? (*Către Dust.*) Fiți amabil să acționat în taina și fără niciun fel de zgomot.

O, niciun fel de zgomot! (*Trage, de două ori cu revolverul în tavan.*)

Serviński e năucit.

(*dudindu-și mâna la revolver*): Ce-nseamnă asta! O, fiți liniștit, înălțimea fostra. (*Dispare după, draperia ușii din dreapta.*) În spatele scenei larmă, strigăte: „Gardă, la arm!” *TropoU*

(*deschide ușa din mijloc*): *Ruhig! 1* Liniște! Generalul von Sshratt și-a agățat revolverul de pantaș Ioni și și-a nimerit greșit pe cap.

Voci în spatele scenei: „Hatmanul. Unde e Hatmanul?

Hatmanul e foarte sănătos. Înălțimea fostra, aplecați-vă amabil în afară pe fereastră. Garda...]

(*În ușa din mijloc*): Totu-i în ordine, întrerupeți alarma.

(*în ușă*): Rog, lăsați pe doctor cu instrument.

*Alarma se domolește. Intră doctorul, armatei germane I
cu o ladă și o trusă de medic. Dust închide ușa din!
mijloc cu cheia.*

SCHRATT (*ieșind de după draperie*): înălțimea fostra, rog se vă
schimbați în uniform german, de parcă tumnefostra e eu, iar eu e rănit.
O să fă scoter în secret din oraș, ca să nu știe nimeni și să ni trezim
indignarea gărzii. HATMANUL Faceți cum vreți.

Sună telefonul de campanie.

Locotenente, la aparat!

ȘBRVINSKI Cabinetul înălțimii sale... Cum?... Ce?... (*Către
Hatman.*) Înălțimea Voastră, două regimente de

HATMANUL SGHRATT

DUST

HATMANUL DUST

xMai încet! (*germ.*).

cazaci infanteriști au trecut de partea lui Pe-tliura... Pe teritoriul
lăsat fără apărare a pătrunscavaleria dușmană. Ce să le transmit,
înălțimea4 voastră?

HATMANUL Ce să le transmiți? Spune-le să rețină cavaleria
măcar pentru o jumătate de oră! Trebuie totuși să plec! Le voi trimite
mașini blindate!

SERVINSKI (*la telefon*): Mă auziți?... Rezistați pe loc măcar o
jumătate de ceas! Veți primi de la înălțimea sa meșini blindate!

DUST (*scoțând din ladă o uniformă germană*): înălțimea fostra!
Unde doriți?

HATMANUL în dormitor.

Hatmanul și Dust pleacă la dreapta.

SERVINSKI (*în avanscenă*): Să fug și eu? Ar veni Elena cu mine
sau nu? (*Hotărât, către Schralt.*) Excelență, vă rog supus să mă luați cu
Hatmanul, sunt adjutantul lui personal. În afară de asta va fi cu mine
și... logodnica mea...

SCHRATT Din plecat, locotenente, nu numai logodnica
tum-neafostrea, dar nici tumneafostrea nu pot lua. Dacă freți mergeți,
porniți spre gara la trenul nostru de stat-major. Previn: nu sunt niciun
fel de locuri și e deja un adjutant personal acolo. SERVINSKI Cine?

SCHRATT Cum îl... Prinț Novojilțev.

SERVINSKI Novojilțev! Da când Dumnezeu a avut timp?
SCHRATT Când se întâmpla catastrof, fiecare define abil forte. A fost

acum pe la noi la statul major. SERVINSKI Și el îl va sjuji pe Hatman acolo, la Berlin? SCHRATT 6 nu! Hatman va fi singur. Niciun fel de zuita. Noi ducem doar până la granit pe cei care for să zalveze pielea de moijicul fostru, iar apoi fiecare cum firea. SERVINSKI O, mulțumesc frumos. Am să reușesc eu să-mi salvez și aici pielea...

SCHRATT Corect, locotenent, nu se cuvine niciodat părăsit patria. *Heimat ist Heimat*1.

Intră Hatmanul și Dust. Hatmanul *e travestit în general german. E dezorientat, fumează.*

HATMANUL Locotenente, toate hârtiile de aici să fie arse.

1 Patria e patrie (germ.).

DUST

DOCTORUL

SCHRATT

DUST

SGHRATT

HATMANUL

SCHRATT HATMANUL

DUST

HATMANUL DUST

*Herr Doktor, seien Sie se lebenswiirdig*1... În țimea fostra, luați loc.

Îi așază pe Hatman. Doctorul îi pansează complet cap *Fiertig*2.

(cătref Dust): Mașinal!

*Sogleich*3.

Culcați-fa, înălțimea fostra.

Trebuie totuși să anunțăm cumva poporul...

dăm un comunicat?...

Comunicat!... Poate că da...

(surd): Scrie, locotenente... Dumnezeu nu mi dat putere... și eu...

*

Comunicat... Nu-i niciun timp pentru corn cât... Din tren, telegrafic...

Revoc.

Culcați-vă, înălțimea fostra.

Hatmanul este culcat pe o targă. Schratt se ascunde. Și deschide ușa din mijloc, apare Lacheul. Dust, Doctorim și Lacheul îl scot pe

Hatman prin ușa din stânga. ServinsLA îi ajută să treacă de ușă, apoi se întoarce. Intră Schratta

SCHRATT Totu-i în ordine. *(Se uită la ceasul de mână. X Ora unu din noapte. (Își pune chipiul și mantaua de ploaie.)* La refedere, locotenent. Pe tunneaj fostra va sfătuiesc să nu stați pre mult aici Puteți luați liniștiți împrăștierea. Scoteți-fa epoletii. *(Ascultând cu atenție.)* Auziți? Focuri fugare.

Exact, Ce calambur? „Fugar”! Permis pentru trecerea laterală afeți? Am, să trăiți!

Auf Wiedersehen. Grăbiți-fă. (Iese.) (amărit): Lucrătură curat nemțească. *(Se învirează brusc.)* Ei, nu-i timp de pierdut. Nu-i, nu-i. nu-i... *(La masă.)* O, un portțigaret! De auri L-a uitat hatmanul. Să-l las aici? Imposibil, îl fură lacheii. Oho. Trebuie să cântărească aproximativ un funt. Valoare istorică. *(Ascunde portțigaretul în buzunar.)* Ei acum... *(Așezându-se U masă.)* N-o să ardem niciun fel de hârtii. În afara

SERVINSKI SCHRATT

ȘBRVINSKI SCHRATT SERVINSKI

1 Domnule doctor, fiți atât de amabil (germ.

2 Gata (germ.).

3 Imediat (germ.).

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

jistei de adjutanți. *(Arde hârtiile.)* Sunt un porc sau nu sunt? Nu, nu sunt porc. *(La telefon.)* 14 – 53... Da... Divizionul?... Pe comandant! Urgent!... Treziți-l! *(Pauză.)* Colonelul Turbin?... La telefon Serviński. Ascultați-mă cu atenție, Alexei Vasilievici. Hatmanul a șters-o... A șters-o... Vorbesc serios... Nu, până în zori mai e timp... Transmiteți-i Elenei Vasilievna să nu iasă în niciun caz mâine din casă... Am să vin dimineață să mă ascund. Cu bine. *(Pune receptorul.)* Și conștiința mi-e curată și sufletul mi-e liniștit... Feodor!

Intră Lacheul.

A adus curierul pachetul?

L-a adus.

Dă-mi-l încoace mai repede!

Lacheul iese, apoi se întoarce cu o boccea.

(dezorientat): Permiteți-mi să aflu ce-i cu înălțimea sa?

Ce întrebare mai e și asta? Hatmanul binevoiește să doarmă. Și de altfel te-aș ruga să taci. Ești un om cumsecade, Feodor. E în expresia feței dumitale ceva... așa... atrăgător... proletar... Așa...

Feodor, adu-mi din camera adjutanților prosopul, briciul și săpunul. Am înțeles. Porunciți și un ziar? Întocmai. Și un ziar.

Lacheul iese prin ușa din stânga. Serviński își pune între timp paltonul și pălăria, își scoate pintenii. Leagă de boccea sabia lui și pe cea a lui Novojilțev. Apare Lacheul.

Îmi stă bine pălăria asta?

Cum să nu. Briciulețul îl luați în buzunar?

Briciul în buzunar... Ei... Dragă Feodor, permite-mi să-ți las ca amintire cincizeci de carboave.

Vă mulțumesc cu plecăciune.

Și să-ți strâng cinstita mână muncitorească. Nu te mira, sunt un democrat din fire, Feodor! Eu n-am fost niciodată la palat și nu i-am fost nimănui adjutant, înțeles.

Nu te cunosc. Și de altfel, eu sunt artist de operă...

Te pomenești c-a întins-o?

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

SERVINSKI

LACHEUL

TELEFONISTUL

BOLBOTUN

URAGAN

BOLBOTUN

A șters-o.

Of, șarlatanul.

Un bandit de nedescris!

Iar pe noi toți, cum ar veni, ne-a lăsat în sorții?

Precum vezi. Dumneata mai treacă-meargă, eu ce mă fac?

Sună telefonul.

Ascult... A! Căpitane!... Da! Dați totul la mama dracului și fugiți... înseamnă că, știu eu dacă vă spun... Serviński... Numai bine, la revedere!! Dragă Feodor, oricât de tare mi-ar plăcea să stăm de vorbă, vezi și dumneata că n-am pic de timp. J Feodor, cât mai sunt la putere, îți dăruiesc acest cabinet. Ce te uiți așa? Nostim mai ești! Gândește-te numai ce pătură iese din draperia asta, (*Dispare.*)

Pauză. Sună telefonul.

Vă ascult... Cu ce vă pot ajuta? Știți ceva? Dați totul la mama dracului și fugiți... Feodor vorbește... Feodor!...

TABLOUL AL DOILEA

O încăpere goală, mohorâtă. Inscripție: „Statul major diviziei întâi de cavalerie”. Un drapel albastru cu galben, Un felinar cu gaz la intrare. E seară. Dincolo de ferestre, din când în când, tropăie copite de cal. O armonică intonează motive cunoscute.

(*la aparat, în ucraineană*): Sunt Franko, am lua1 din nou legătura... Legătura, zic!... Auzitu-m-ați? E statul major al diviziei întâi de cavalerie. *Telefonul zbârnâie. Zgomot în spatele scenei. Uragan Kirpatâi îl introduce pe cazacul dezerto Are fața însângerată.*

Ce-i?

Am prins un dezertor, pan colonel.

Din ce regiment?

Tăcere. Din ce regiment, te-ntreb?

Tăcere.

TELEFONISTUL

BOLBOTUN

KIRPATÂI BOLBOTUN

TELEFONISTUL GALANBA

DEZERTORUL TELEFONISTUL

Da, eu sunt! De la statul major, mi-s Franko, am luat legătura! Statul major al diviziei de cavalerie! auzitu-m-ați? Ptiu, drace! Da ce faci, dumnezeii sufletului mă-tii! Ai? Ce faci... Acum când orice cazac cinstit pornește în apărarea Republicii Ucrainene, când toți plugarii au intrat în rândurile armatei ucrainene și luptă cu garda albă și jidovii comuniști, tu dai bir cu fugiții? Tu știi ce le fac plugarilor noștri ofițerii Hatmanului, iar dincolo, comisarii? Îi îngroapă în pământ de vii. Auzi? Să știi că pot să te-ngrop și eu de viu! Pe tine, da. Să vină sotnicul Galanba!

O voce în spatele scenei: „Sotnicu-i chemat la colonel”. Agitație.

De unde l-ați cules?

Fugea pe după stivele de lemne, se ascundea, câinele.

Ptiu, spurcăciune, spurcăciune!

Intră Galanba, rece și negru, cu o baionetă neagră.

Interoghează-l pe dezertor, pan sotnic... Franko, dispoziția! Nu zgândări aparatul!

Îndată, pan colonel, îndată! Zi și tu, ce poți să-i faci! „Nu zgândări...” cică. (cu o față rece): Din ce regiment? f... Tăcere.

Regimentul?

(plângând): Nu sunt dezertor. Fie-vă milă, pan sotnic! Mă strecuram și eu spre infirmerie. Mi-au degerat de tot picioarele.

(la aparat): Ce-i cu dispoziția? Vă rog frumos. Comandantul diviziei de cavalerie cere dispoziția. Auzitu-m-ați? Ce să te faci cu aparatul ăsta! GALANBA Ți-au degerat picioarele? Și de ce n-ai luat un permis de la statul major al regimentului? Ai? Regimentul? (Ridică mâna să lovească.)

Se aude cum trec caii pe un pod de bârne.

dezertorul

GALANBA

Regimentul doi, cazaci zaporojeni.

Vă știm noi pe voi zaporojenii! Sunteți cu toții niște trădători. Bolșevici. Jos cizmele, hai, dă-le

TELEFONISTUL

BOLBOTUN GALANBA

BOLBOTUN

KIRPATÂI GALANBA

DEZERTORUL GALANBA

URAGAN

GALANBA

BOLBOTUN TELEFONISTUL

jos! Dacă nu ți-au degerat picioarele și mif te-mpușc pe loc. Flăcăi! Un felinar!

(la aparat): Trimiteți-ne un curier pentru ce» donare... în Slobodka. Da!... Da!... Audi Gritko! Curierul să ia și dispoziția pentru sta major. Bine... Pan colonel, dispoziția sose imediat...

Bine... a

(scoțând mauserul): Deci, așa să știi: dacă piciai rele-ți sunt

sănătoase – te trimit pe lumea aflaltă. Plecați din spatele lui să nu nimeresc vreunul.

Dezertorul se așază pe jos, se descalță. Tăcere. Foarte bine. Să le fie și altora de învățătura îi luminează cu felinarul pe dezertor.

(cu un oftat): Sunt degerate... N-a mințit. Trebuia să iei un bilet. Un bilet, lepădătură să nu fugi de la regiment...

N-aveam de la cine să iau bilet. N-avem docto la regiment. Nu e nimeni. *(Plânge.)* Luați-l sub arest și duceți-l la infirmerie! Să panseze doctorul piciorul și să-l aduceți înapo aici, la statul major, să-i dați cincisprezece lovi, turi cu vergile. Să știe altă dată, cum e când fugi fără documente din regiment. *(scoțându-l):* Hai, hai!

În spatele scenei se aude o armonică. O voce cântă tăragănat „O, mărule, merișor, te duci unde nu ți-e dor, de ajungi la haidamaci, pe acolo ai să-mi zaci...” Voci neliniștiți în spatele ferestrei: „Prinde-î! Prinde-î! Pe lângă poi!

Fug pe gheață / ...”

(la geam): Ce se-ntâmplă acolo, flăcăi? Ce-i? O, voce: „O șterg niște jidovi din Slobodka, pan sotnic. luat-o pe gheață, pe lângă pod”.

Flăcăi! Cercetași! Pe cai! Pe cai! Hai, Kirpatl Dă o fugă după ei! Dar să-i luați de vii! Viill Franko, ține legătura!

O țin, pan colonel, să vedeți cum o țin!

Tropot în spatele scenei. Apare Uragan, ti introdă /să o mu 1 cu coșul.

OMUL CU COȘUL *y.* – *n (; ...?*

Dragii mei, doar n-am făcut nimic. Ce-i asta? Eu sunt meseriaș...

GALANBA Cu ce l-ați prins? OMUL CU COȘUL *;

Fie-vă milă, tovarășe militar... *”). GALANBA Ce? Tovarășe? Cine-i aici tovarăș cu tine? OMUL CU COȘUL

Iertați-mă, domnule militar.

GALANBA Eu nu ți-s domn. Domnii acum sunt toți cu Hatmanul în oraș. O să spălăm noi mațele domnilor tăi. Băiete, dă-i una, îți e mai la-ndemână. Dă-i una peste ceafă acestui domn. Acum vezi ce fel de domni suntem noi? Vezi? OMUL CU COȘUL

Văd.

GALANBA Luminați-l, băieți. Mi se pare mie că-i comunist. OMUL CU COȘUL

Aoleu/de spuneți!? Cum să fiu, Doamne ferește? / Eu, vedeți” dumneavoastră, sunt cizmar. BOLBOTUN Numai că prea o rupi bine pe

graiul moscovit. OMUL CU (COȘUL!

Suntem din Kaluga noi, să trăiți! Din gubernia Kaluga. Dar nici că ne-am bucurat de ceva de când am venit la dumneavoastră, aici, în Ucraina., Eu mi-s cizmar. GALANBA Actele! /

OMUL CU COȘUL

Buletinul? Îndată. Buletinul meu. e curăț, ca 8\$
zic așa. GALANBA Ce-ai în coș? Unde mergeai? f...

OMUL CU COȘUL

Cizme sunt în coș, măria... ta... voastră, cizme... cizmulițe...
Lucrăm pentru un magazin. Noi stăm în Slobodka, iar cizmele le ducem la oraș „y”; GALANBA Și de ce noaptea?

OMUL CU COȘUL

Păi tocmai bine ajungem dimineață la oraș.

BOLBOTUN Cizme... o-ho... Ce bine!

Uragan deschide coșul.

I.

OMUL CU COȘUL

Îmi pare rău, stimate cetățene, dar nu sunt ale noastre, sunt din marfa stăpânului.

BOLBOTUN A stăpânului? Și mai bine! Marfa stăpânului 1 marfă bună. Băieți, luați câte o pereche din marfl stăpânului.

Se împart cizmele. OMUL CU COȘUL

Cetățene ministru de război! Fără cizmele astea eu sunt mort. Pot să mă culc direct în coșciug! E marfă de două mii aici... Marfa stăpânului.

BOLBOTUN îți dăm o chitanță de primire, OMUL CU COȘUL

Fie-vă milă, ce să fac eu cu chitanța? *(Se repedi la Bolbotun, acesta îi dă o palmă. Se repede la Galanba.)* Domnule cavalerist! De două mii da ruble! Și măcar dacă-aș fi fost burghez, sau boli șevic... mai ziceam...

Galanba îi dă o palmă.

(Se așază jos, derutat.) Eu unul nu mai înțeleg ce se întâmplă aici. Și, de fapt, n-aveți decât să le luați! Asta-i, cum ar veni, pentru înzestrarearmatei, nu?... Numai că atunci dați-mi și mie de Tovărășește. *(Începe să-și scoată cizmele!)*

TELEFONISTUL

pereche.

Uitați-vă, pan colonel, ce face!

BOLBOTUN Da' ce, îți râzi de noi, nemernicule? Pleacă de lângă coș! Ai de gând să te mai învârți mult printre picioarele noastre? Da? Eu mi-am pierdut răbdal rea. Băieți, dați-vă la o parte. *(la revolverul.)*

OMUL CU COȘUL

Ce faceți? Ce faceți!

BOLBOTUN Marș de-aici!

Omul cu coșul o zbughește pe ușă.

TOȚI Mulțumim frumos, pan colonel! TELEFONISTUL

(la aparat): Da... Ascult!... Ascult! Ura! Ural Pan colonel! Pan colonel! La statul major s-ai prezentat delegații de la două regimente de cazaci infanteriști din armata Hatmanului. Tătuca duc<ț tratative cu ei, cică vor să treacă de partea noastră! Ura! Cu cele două regimente Kievul e al nostru, j

BOLBOTUN TELEFONISTUL

(la aparat): Gritko! Avem cizme noi!... Da. J Da... ascult, aud... Ura! Ura! Pan colonel, veni «repede la aparat.

BOLBOTUN *(la telefon):* Comandantul diviziei întâi de cavalerie, colonelul Bolbotun... Vă ascult... Da... Da... Pornesc mintenaș. *(Către Galanba.)* Pan sotnic, poruncește repede: toate cele patru regimente-pe cai! Am cucerit împrejurimile orașului! Urat Ura!

URAGAN KIRPATÂI

GALANBA BOLBOTUN

URAGAN VOCI

Ura! La atac!

Agitație.

(pe fereastră): Toată lumea pej-ai! Pe cai!

De afară se aud strigăte: „Uretf” Galanba iese în fugă

la aparatul! Dați-mi caj'ul!

Telefonistul demontează aparatul. Agitație.

Calul comandantului!

Primul regiment, la trap, marș!

Al doilea regiment, la trap, marș!

De afară se aud tropote, fluierături. Toți părăsesc în fugă.

scena. Cântecul armonicii răsună puternic, apoi se pierde

CORTINA

TABLOUL ÎNTÂI

Vestibulul Liceului Alexandrovski. Arme în rastel. Lăzi, mitraliere. O scară uriașă. Sus, portretul lui Alexandru I. Răsăritul luminează

ferestrele. În spatele scenei – bubuituri: divizionul trece cu muzică pe coridoarele gimnaziului.

„ 1MIKOLKA (în spatele scenei, începe să cânte pe o melodie soldățească, stupidă):

Briza nopții, cu extazul ei neclar;... \ Ca un gând de voluptate-mi pare-Fluierat.

ÎNNCHERII (antă asurzitor): i

Eu v-aștept în geam și nu-n zadar >

Mă topesc și ard cu-nfrigurare.

Fluierat. NIKOLKA (antă):

Colțișorul nostru l-am umplut cu flori!... STUDZINSKI (pe palierul scării): Divizion, stai!

Divizionul se oprește cu un bubuit în spatele scenei

La loc comanda! Căpitane! MÂȘLAEVSKI Bateria întâi! Stai! Înainte marș!

Divizia mășăluiește în spatele scenei.

STUDZINSKI Stângul! Stângul!

MÂȘLAEVSKI Stâng. Drept. Stângul. Bateria întâi, stai! PRIMUL OFIȚER

Bateria a doua, steil! V

Divizionul se oprește.

MÂȘLAEVSKI Puteți să fumați! Pe loc repaus!

În spatele scenei rumoare și vorbe înăbușite.

PRIMUL OFIȚER

(către Mășlaevski): Mie, domnule căpitan, îmi lipsesc cinci oameni din pluton. Probabil c-au șters-o. Studențași!

AL DOILEA OFIȚER

Și toată povestea-i o tâmpenie și o porcărie. Înțelege ceva, dacă mai poți.

PRIMUL OFIȚER

De ce nu vine odată comandantul? Pornirea era hotărâtă la șase, iar acum e șapte fără un sfert. MÂȘLAEVSKI Mai ușor, locotenente, l-au chemat la palat prin telefon. Vine numaidecât. (Către iuncheri.) Ce-i? ați înghețat?

PRIMUL IUNCHER

Chiar așa, domnule, căpitan, e cam răcoare. MÂȘLAEVSKI Și de ce stați pe loc? Ești vânăt ca un mort. Bateți și voi pasul pe loc să vă-ncălziți. Dacă tot vi s-a dat pe loc repaus de ce stați ca niște

monumente. Toți aveți o sobă în voi. Mai cu viață. Hai, plutonul doi, în clase, rupeți băncile, încălziți sobele! Repede!

IUNCHERII (*strigând*): Fraților, haideți în clase! Să rupem bănci, să facem focul!

Gălăgie, agitație.

MAXIM (*apare din cămăruță, îngrozit*): Excelența voastră» da ce v-ați pus în gând? Să faceți focul cu bănci? Asta-i curată batjocură! Mie mi-a poruncit domnul director... PRIMUL OFIȚER

Scena a paisprezecea...

MÂȘLAEVSKI Și cu ce facem focul, moșule? MAXIM Păi cu lemne, cu lemne, taică. MÂȘLAEVSKI Și unde ții lemnele? MAXIM Noi n-avem lemne.

MÂȘLAEVSKI Păi atunci șterge-o de-aici, moșule, și du-te învârtindu-te la mama dracului! Hei, plutonul doi, ce naiba faceți?

MAXIM Sfinte Dumnezeule, și sfințir mucenici! Ce se întâmplă aici?! Tătari, curat tătari. Au mai trecut și alte armate, dar... (*Iese. Strigă din spatele scenei.*) Domnilor militari, ce faceți!

IUNCHERII (*rup băncile, le taie cu fierăstrăul, fac focul în hobe. cântă:*)

„Jj S-a iscat din cer furtuna T) $r < n \dots$ / „-; Și zăpada vârtejuriște V 1 %”!” „Ba ca fiara urlă-ntruna Ba ca un copil scâncește...

MAXIM Păi așa se face focul în sobă? i; „<”.

11 Iuncheri i (*cântă*).

Hei tu Sașka, drag flăcău I... „.... (Trist.)

Iartă-ne, Doamne, pentru ultima dată... O bubuitură neașteptată în apropiere. Pauză. Agitație. PRIMUL OFIȚER

Un proiectil... – ...

MÂȘLAEVSKI O explozie pe aici, pe-aproape. PRIMUL OFIȚER

Eu zic că trag asupra noastră, domnule căpitan. MÂȘLAEVSKI Aiurea! A tras și Petliura un scuipat.

Cântecul încetează. PRIMUL OFIȚER

Cred, domnule căpitan, că azi va trebui să dăm cu ochii de el. Chiar sunt curios, oare cum o fi arătând? AL DOILEA OFIȚER, /f

(*morocănos*): Vei afla, nu te grăbi.

MÂȘLAEVSKI Ce ne privește pe noi? Dacă ni s-o porunci – ne uităm și la el. (*Către iuncheri.*) Iuncheri, ce dracu’... Ce v-ați pleostit în halul ăsta? Fiți m, ai veseli! IUNCHERII (*cântă*): Vifm; iyl

Și când pe scara albă ne vor duce:... Ne vor duce-n lumea cea

albastră... „... AL DOILEA IUNCHER –”.

(sosește în fugă lângă Studziński): Comandantul divizionului!
STUDZINSKI Alinierea! Divizion, drepti! Domnilor ofițeri!

Domnilor ofițeri!

MÂȘLAEVSKI Bateria întâi, drepti!

Intră Alcă & C

ALEXEI *(către Studziński):* Lista! Câți lipsesc? STUDZINSKI
(încet): Douăzeci și doi de oameni.

ALEXEI *(rupe lista):* Avangpostul nostru e la Demievka?
STUDZINSKI Da!

ALEXEI Chemați-i înapoi!

STUDZINSKI *(către al doilea iuncher):* Rechemăți avangpostul! AL
DOILEA IUNCHER

Am înțeles. *(Iese în fugă.)*

ALEXEI Ordon domnilor ofițeri și întregului divizion să asculte
cu atenție ceea ce le voi comunica. Să asculte și să-și întipărească bine
în minte. Apoi să execute.

Liniște.

În timpul nopții, în situația noastră, în situația întregii armate
ruse, aș spune chiar în situația de stat a Ucrainei, s-au petrecut
schimbări radicale și neașteptate... De aceea eu vă anunț că dizolv
divizionul nostru.

Tăcere de mormânt.

Lupta cu Petliura s-a terminat. Vă ordon tuturor inclusiv
ofițerilor, să vă scoateți imediat epoleții și celelalte semne de
distanță. Fugiți neîntârziat și ascundeți-vă prin case. /

Pauza.

Am terminat. Executarea! STUDZINSKI Domnule colonel! Alexei
Vasilievici!

PRIMUL OFIȚER

Domnule colonel! Alexei Vasilievici!

AL DOILEA OFIȚER

Ce-nseamnă asta?

ALEXEI Tăcere! Fără comentarii! Executați ordinul! Rapid!

AL TREILEA OFIȚER

Ce-nseamnă asta, domnule colonel? Arestați-l!

Gălăgie.

IUNCHERII Arestați-l!

— Nu înțelegem nimic!
— Cum să-l arestați?!... Ce, ați turbat?
— Petliura a spart frontul!
— Ce chestie! Eram sigur!...
— Liniște!

PRIMUL OFIȚER

Ce înseamnă asta, domnule colonel? AL TREILEA OFIȚER

Hei, plutonul întâi, după mine!

Intră în fugă iuncherii derutați cu arme în mână

NIKOLKA Ce faceți, domnilor, ce faceți? AL DOILEA OFIȚER

Arestați-]! A trecut la Petliura! AL TREILEA OFIȚER

Domnule colonel, sunteți arestat!

MÂȘLAEVSKI (*reîinindu-l pe al treilea ofițer*): Stai, locotenentei
AL TREILEA OFIȚER? T-ți [

Lăsați-mă, domnule locotenent, jos mâinile de p mine! Iuncheri,
luați-l! MÂȘLAEVSKI Iuncheri, înapoi! STUDZINSKI Alexei Vasilievici,
priviți ce se întâmplă!

NIKOLKA înapoi! STUDZINSKI înapoi! Doar vi s-a spus odată. Nu
ascu! ordinea ofițerilor inferiori! PRIMUL OFIȚER

Domnilor, ce se întâmplă? AL DOILEA OFIȚER

Domnilor!

Îmbulzeală, în mâinile ofițerilor apar revolve.

AL TREILEA OFIȚER

Nu-i ascultați pe comandanți! PRIMUL IUNCHER

Divizia s-a răsculat! PRIMUL OFIȚER

Ce faceți?

STUDZINSKI Tăcere! Drepti! AL TREILEA OFIȚER

Luați-l!

ALEXEI Tăcere! Vreau să vă vorbesc! IUNCHERII Nu mai avem
ce discuta!

— Nu vrem să ascultăm!

— Nu vrem să ascultăm!

— Urmați-l pe comandantul bateriei a doua' NIKOLKA Lăsați-l
să vorbească!

AL TREILEA OFIȚER

Mai încet, iuncheri, liniștiți-vă. Lăsați-l să și explice, nu-l lăsăm
noi să iasă de aici.

MÂȘLAEVSKI Luați-vă înapoi iuncherii, chiar în clipa asta!

PRIMUL OFIȚER

Drepti! Alinierea!

IUNCHERII Drepti! Drepti! Drepti!

ALEXEI Da... Reușită formație mi-a trimis bunul Dumnezeu în persoana voastră și bine mi-ar fi stat să merg la luptă cu voi. Dar, domnilor, ceea ce e scuzabil pentru un tânăr voluntar, e de neiertat (*către al treilea ofițer*) pentru dumneavoastră, domnule locotenent! Credeam că fiecare dintre voi vă înțelege că s-a întâmplat o nenorocire, că pur și simplu comandantului vostru i-a fost rușine să pronunțe niște lucruri atât de josnice. Dar n-aveți destulă imaginație. Pe cine doriți să apărați? Răspundeți-mi.

Tăcere.

Răspundeți, când vă întreabă comandantul! Pe cine?

AL TREILEA OFIȚER

Pe Hatman am promis să-l apărăm.

ALEXEI Pe Hatman? Perfect! Azi la ora trei dimineața, Hatmanul, lăsând armata în voia sortii, a fugit cu un tren german, deghizat în ofițer german, în țara numită Germania. Așa că, în vreme ce locotenentul e ferm hotărât să-l apere pe Hatman, acesta nici nu se mai află aici, ci își urmează cu bine drumul spre Berlin.

IUNCHERII Spre Berlin?!

— Ce tot spune?!

— Nici nu vrem să auzim!

PRIMUL IUNCHER

Domnilor, de ce îl ascultați?

STUDZINSKI Tăcere!

Rumoare. În geamuri se aprinde și mai viu răsăritul.

ALEXEI Și asta încă nu e tot. Odată cu această canalie, a fugit în aceeași direcție o altă otreapă – lumi –, nația sa, comandantul armatei prințul Belorukov-Astfel, dragii mei, nu numai că nu aveți pe cine apăra, dar nici n-are cine să ne comande, pentru că statul major al prințului a șters-o împreună cu el. *Rumoare.*

IUNCHERII

— E imposibil!

— Asta nu se poate!

— E o minciună!

ALEXBI Cine a spus că e o minciună! Cine a pronunțat cuvântul minciună? Am fost adineauri la statut major. Am controlat toate

informațiile. Răspund pentru fiecare cuvânt al meu!... Deci, domnilor – Aceștia suntem. Două sute de oameni. Iar acolo] e Petliura. Și nu e bine zis acolo, e aici! Prietenii cavaleria lui e la marginea orașului! El are armată de două sute de mii. Iar noi – sinter cu toții aici două-trei regimente de infanterie șji trei baterii. E clar? Unul dintre voi a scos revoîverul la mine. M-a speriat îngrozitor. Mucosul! AL TREILEA OFIȚER

Domnule colonel!

ALEXEI Tăcere! Deci iată. Dacă voi, acum, în condițiile astea, veți lua hotărârea să apărăm... pe cine? ce? cu un cuvânt, să mergem la luptă – eu n-am s-o va conduc. Pentru că la bâlci eu nu particip, mai ales că acest bâlci ar fi plătit cu sângele vostru al tuturor și asta absolut fără niciun sens. NIKOLKA Canalii de stat-major!

Rumoare și urlete. IUNCHERII Ce facem acum?

— Suntem ca și morți!

— Să ne culcăm în coșciuge?

— Rușine!...

— Du-te dracului!... Ce, ești la miting?

— Drepti!

— Ne-au atras într-o capcană. AL TREILEA IUNCHER

(*cine în fugă, plângând*): Ați tot strigat înainte, înainte, iar acum, deodată înapoi. Dacă dau de Hatman, îl omor! PRIMUL OFIȚER

Luăți-o dracului de aici pe muierăa asta! Ascultați, iuncheri: dacă e adevărat ce spune domnul colonel – veniți după mine! Facem rost de trenuri – și pe Don, la Denikin!

IUNCHERII

STUDZINSKI ALEXEI

NIKOLKA

ALEXEI

MÂȘLAEVSKI ALEXEI

MÂȘLAEVSKI STUDZINSKI

Pe Don! La Denikin!... ” ... – l. Ar: r- \ & LrlU

— Ușor de zis... ce tot îndrugi!

— Cum să mergem pe Don? Este imposibil!... Alexei Vasilievici, așa e, trebuie să lăsăm totul baltă și să ducem divizionul pe Don. Căpitane Studziński! Cum îți permiți! Eu comand divizionul! Eu voi ordona – iar voi veți executa! Pe Don? Ascultați-mă! Ce credeți voi că veți găsi pe Don, asta în caz că ajungeți acolo? Veți întâlni aceiași

generali și aceeași gașcă de stat-major. Aceleași canalii!

Exact. Vă vor pune să vă luptați cu propriul vostru popor. Iar când acesta vă va sfârâma capetele, ei vor fugi peste graniță... Eu știu că la Rostov se întâmplă același lucru ca și la Kiev. Divizioanele nu au obuze, iuncherii n-au cizme, iar ofițerii stau prin cafenele. Ascultați-mă, prieteni! Sunt ofițer combatant și mi s-a ordonat să vă arunc în bătălie. Măcar de-am fi avut pentru ce. Dar n-avem. Declar deci în mod public că eu nu vă voi conduce și nici nu vă voi lăsa! V-o spun: s-a sfârșit cu mișcarea albă din Ucraina. Și în Rostov-pe-Don s-a sfârșit, și peste tot! Poporul nu e cu noi. E împotriva noastră. Așa că s-a terminat! Sicriu! Capac! Și iată că eu, Alexei Turbin, ofițer de carieră și trecut prin războiul cu germanii, martori îmi sunt ofițerii Studziński și Mâșlaevski, iau pe conștiința și pe răspunderea mea totul, absolut totul, vă previn, și fiindcă vă iubesc, vă trimit acasă. Am terminat.

Vuiet de voci. O explozie neașteptată.

Scoateți-vă epoleții, aruncați armele și risipi-ți-vă neîntârziat pe la casele voastre.

luncherii își smulg epoleții, aruncă armele.

(strigă): Mai încet! Domnule colonel, permiteți să dăm foc clădirii gimnaziului? Nu permit.

O lovitură de tun. Zăngăne geamurile.

O mitralieră! Iuncheri, acasă!

MÂȘLAEVSKI Iuncheri, sunați retragerea, duceți-vă acasă!

O trompetă răsună în spatele scenei. luncherii și ofițerii's»

<, «împrăștie.

„Nikolka lovește cu arma în cutia cu întrerupătoare și fuge

„Se stinge lumina. Alexei lângă sobă, rupe niște hânii și arde.

Pauză lungă. Intră Maxim.

ALEXEI MAXIM

ALEXEI MAXIM

ALEXEI MAXIM

ALEXEI MAXIM

ALEXEI

MAXIM

ALEXEI

MAXIM

MAXIM ALEXEI

MAXIM

Tu cine ești? Sunt paznicul de aici.

Pleacă dracului, mai repede, au să te omoare aici Unde să mă duc, Înălțimea Voastră? Eu nu pot și! las averea statului. Au spart băncile în două clase au produs niște pierderi de nici nu pot să vă spun. Și lumina... Multe armate au fost pe aici, dai lina ca asta, iertați-mă... Moșule, lasă-mă, te rog.

Acum puteți să mă tăiați și cu sabia că eu nu plec Mie, ce mi-a spus domnul director... Ei, ce ți-a spus domnul director?;

Maxim, vezi, rămâi singur... Maxim, fii atent. și dumneavoastră, ce ați făcut...

Tu nu înțelegi de vorbă bună, moșule? Au să te omoare. Du-te undeva în pivniță, ascunde-ți acolo. Hai, piei de aici. Și cine o să răspundă? Maxim e răspunzător pentru toate, nu? câți n-au fost – și pentru țaț și împotriva țarului, tot soiul de soldați bezmel tici, dar să rupă băncile... Unde au dispărut listele? (*Sparge dulapul ca piciorul.*)

Excelența voastră, dar are și cheie. Dulap de gimnaziu, iar dumneavoastră, zău așa... cu piciorul... (*Se depărtează, își face cruce.*)
Lovitură de tun.

Maică precistă... Sfântă născătoare... Doamne
Iisuse...

Așa, dă-i! Bravo! Bravo! Concert! Muzică! Las'
că-mi cazi tu odată în mână, pan Hatman! Canalia dracului!
*Sus apare Mâșlaevski. Prin geam lumina slabă a unui incendiu.
se sirecoa*

Excelență, spuneți-i și dumneavoastră, vă rog-Cum se poate așa ceva? A spart dulapul cu pic» rul. 1

MÂȘLAEVSKI Nu ne sta în cale, moșule. Șterge-o de aici.

MAXIM Tătari, curat tătari... (*Dispare.*) MÂȘLAEVSKI (*de dpparte*): Alioșă! Am dat foc la magazia de efecte! Va avea Petliura ciuciu mantale! ALEXEI Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai întârzia pe aici. Fugi acasă. MÂȘLAEVSKI încă puțin. Mai bag două bombe în fân și o tulesc.

Da' tu ce mai stai?

ALEXEI Până nu se întoarce avanpostul, nu pot să plec. MÂȘLAEVSKI Chiar trebuie, Alioșă? Crezi? ALEXEI Sigur că trebuie, locotenent! MÂȘLAEVSKI Atunci rămân cu tine.

ALEXEI Ce nevoie am eu de tine, Viktor? Du-te la Elena, iute, e un ordin! Ai grijă de ea! Vin și eu după voi. Da ce Dumnezeu, ați turbat

cu toții, sau ce-aveți? Mă ascultați sau nu? MjŞLAEVSKI Bine, Alioşa. Fug la Lenka!

ALEXEI Vezi dacă a plecat Nikolka. Mână-l de la spate, pentru Dumnezeu!

MÂŞLAEVSKI Bine! Alioşa, fii atent, nu risca! ALEXEI Ei asta-i, pe mine mă-nveți!

Mişlaevski dispare.

Situația e gravă. „Gravă, ba chiar foarte gravă”... Când pe scara albă ne vor duce, ne vor duce-n lumea cea albastră... De n-ar zăbovi prea mult avanpostul...

„NIKOLKA (*apare sus, se furișează*): Alioşa! ALEXEI Ce faci, ai chef de glumă, da? Imediat acasă!

Și scoate-ți epoleții! Marș! NIKOLKA Eu fără tine, colonele, nu mă duc.

ALEXEI Cum?! (*Scoale revolverul.*) NIKOLKA Trage, hai trage în propriul tău frate!

ALEXEI Tâmpitule.

NIKOLKA Înjură-l, hai, înjură-l pe propriul tău frate. Știu eu ce aștepți tu! Tu, comandante, vrei să mori, de rușine, asta e! Foarte bine, atunci am să te păzesc. Mă omoară Lenka.

ALEXEI Hei, careva! Luați-l de-aici pe iuncherul Turbin!

Căpitane Mâşlaevski! NIKOLKA Au plecat toți! ALEXEI Stai că vezi tu, nemernicule, discutăm noi acasă!

Zgomote și tropăit. Intră în goană iuncherii din avanpost.

IUNCHERII ALEXEI

URAGAN

GALANBA

KÂRPATÂI URAGAN

NIKOLKA KÂRPATÂI GALANBA

(*trecând în fugă*): Cavaleria lui Petliura e în urmele noastre.

Iuncheri! Ascultați comanda! Luați-o prin sub. soluri și, fuga, la Podol! Vă acopăr eu. smulgeți-vă epoleții pe drum!

În spatele scenei se apropie un fluierat vitejesc, se audt înăbușit o armonică: „Și sună, și duduie...”

Fugiți, fugiți! Vă acopăr eu! (*Se repede la fereastra de sus.*) Fugi, te implor. Fie-ți milă de Lenka!

O explozie apropiată de obuz. Geamurile se sparg. Alexei cade.

Domnule colonel! Alioșka, Alioșka, ce-ai făcut?

Subofițer Turbin, lasă dracului eroismul! (*Amu țeste.*)

Domnule colonel... asta nu se poate! Alioșă ridică-te!

Tropot și larmă. Intră în fugă haidamacii.

Ie-te! Uite! Uite! Luați-l flăcăi! Ia-l. K i **r p a t**! i *trage în Nikolka.*

(*intrând în fugă*): De viu! Prindeți-l de flăcăi!

Nikolka Se urăște în sus pe scări, rânjește.

Ia te uită la fiara asta mică! Ah, pui de cățeal Nu ne scapi tu! N-ai să fugi!

Apar haidamacii.

Nu mă las, criminalilor! Nu mă las, bandiților! (*Se aruncă peste balustradă și dispare.*) Ah, circarul dracului! (*Trage.*) Nu, nu mai» nimeni.

De ce l-ați lăsat flăcăi? Of, blegilor!...

Armonica: „Și sună, și duduie...” În spatele scenei strigăte! „Ura /” Trompete. Trece Bolbotun, după el h a d am ac și cu drapele. Drapelele se revarsă în sus, scară. Un marș asurzitor.

LARIOSIK

ELENA

LARIOSIK ELENA

LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

ELENA LARIOSIK

TABLOUL AL DOILEA

Locuința Turbinilor. Zorii zilei. Becurile sâni stinse. Pe masa de joc arde o luminare.

Elena Vasilievna, draga mea! Dispuneți de mine cum doriți! Vreți să mă îmbrac și să pornesc în căutarea lor?

O nu, nu! Nu se poate, Lariosik! Te-ar omorî pe stradă. Să așteptăm. Doamne, încă un incendiu. Ce răsărit cumplit! Oare ce se întâmplă acolo? Atâta aș vrea să știu: unde sunt? Doamne, ce cumplit e războiul civil. Știți ceva: eu sunt femeie, de mine n-or să se atingă. Mă duc să văd ce se întâmplă pe stradă. Elena Vasilievna, nu vă las! Eu... Eu pur și simplu nu vă las!... Ce-o să spună Alexei Vasilievici?! Mi-a poruncit să nu vă las în niciun caz pe stradă „i-am dat cuvântul. Numai pe aici, pe aproape... Elena Vasilievna!

De-am ști măcar, ce se întâmplă... Mă duc eu...

Lasă acum... Să așteptăm... Soțul dumneavoastră a făcut foarte bine că a plecat. A fost o faptă înțeleaptă. Va aștepta la Berlin până trece vălmășagul acesta îngrozitor și apoi se va întoarce.

Soțul meu? Soțul meu?... Să nu mai rostești numele soțului meu în casa asta. Ai auzit? Bine, Elena Vasilevna... întotdeauna mă trezesc vorbind aiurea... Poate vreți un ceai? Aș putea pune samovarul... Nu, nu-i nevoie...

Bătăi în ușă.

Stați, stați, nu deschideți, trebuie întrebat cine e. Cine e? SERVINSKI Eu sunt! Eu... Serviński...

ELENA Slavă Domnului! (*Deschide.*) Ce înseamnă asta?

Catastrofă?

SERVINSKI Petliura a luat orașul. LARIOSIK L-a luat? Doamne, ce îngrozitor?! ELENA Și ei unde sunt? Luptă?

SERVINSKI Nu vă neliniștiți, Elena Vasilevna! L-am anunțat pe Alexei Vasilevici acum câteva ore. Totul cât se poate de bine.

ELENA Cum adică e bine? Dar Hatmanul? Armata? SERVINSKI Hatmanul a fugit în noaptea asta.

EL) ENA A fugit? A părăsit armata? SERVINSKI Chiar așa. Și prințul Belorukov de asemenea!

(*Își scoate paltonul.*) ELENA Nemernicii. SERVINSKI Niște canalii!

LARIOSIK Dar de ce nu e lumină? SERVINSKI A fost atacată stația.

LARIOSIK Vai-vai-vai...

SERVINSKI Elena Vasilevna, mă pot ascunde la dumneavoastră? Acum vor începe să-i caute pe ofițeri. i ELENA Sigur că da!

SERVINSKI Elena Vasilevna, dacă ați ști cât sunt de fericit că sunteți vie și sănătoasă.

Bătăi în ușă.

Larion, întreabă cine e... LARIOSIK Cine e? VOCEA LUI MÂȘLAEVSKI Noi, noi.

Lariosik deschide ușa. Intră Mâșlaevski și StudJ z în ski.

ELENA Slavă Domnului! Dar Alioșa și Nikolai unde sântq

MÂȘLAEVSKI Fii liniștită, Lena, fii liniștită. Vin imediat. Nd te teme, străzile sunt încă libere, îi va conduce avanpostul pe amândoi. A, ăsta-i deja aici? Deci știi totul...

ELENA Mulțumesc, totul. Ah, nemții ăștia! Nemții ăștiafi
STUDZINSKI Nu-i nimic... Nu-i nimic... ne vom aminti noi odată de
toate astea! Nu-i nimic! MÂȘLAEVSKI Să trăiești, Larion!

LARIOSIK Uite, Vitenka, ce lucruri îngrozitoare se întâmplă
MÂȘLAEVSKI Da, niște întâmplări clasa întâi.

ELENA în ce hal sunteți. Duceți-vă să vă încălziți, pun imediat
samovarul. SERVINSKI (*de lângă sobă*): Să te ajut, Lena?

ELENA Nu-i nevoie. Mă descurc și singură. (*Iese în fugă.*)

MÂȘLAEVSKI Salutare, pane adjutant personal. Cum de sunteți
făr' de eghileți?... „Duceți-vă, domnilor ofițer»

În Ucraina și formați-vă unitățile"... Și a scăpaf și o lacrimă.
Mama voastră de ticăloși! Ce înseamnă tonul ăsta de bâlci? Păi dacă s-a
lăsat cu bâlci și tonul e de bâlci! Parcă nu tu ni l-ai promis pe
majestatea sa imperială și ai băut în cinstea înălțimii sale. Apropo,
unde-i înălțimea asta acum, în momentul de față? De ce vrei să știi?

Iată de ce: dacă mi-ar pica acum în mâini înălțimea asta, aș lua-o
frumos pe dânsa de picioare și aș trânti-o cu capul de caldarâm până aș
simți o satisfacție totală. Iar gașca voastră de stat major ar trebui
înecată în latrină! Domnule Mâșlaevski, v-aș ruga să nu depășiți limita.

Canahi ordinare! Cu-u-um? De ce vă certați?

În calitate de superior, vă cer să terminați numaidecât discuția
asta! E absolut stupidă și lipsită de orice sens! Zău Viktor, ce te legi
de-bietul oml Liniștește-te, locotenente. Purtarea căpitanului
Mâșlaevski a devenit insuportabilă în ultimul timp... Și câtă mojie! Parcă
eu sunt vinovat de catastrofă? Dimpotrivă, eu v-am prevenit pe
toți. De n-aș fi fost eu, nu-i deloc sigur că ar șede el aici viu și
nevătămat. E perfect adevărat, locotenente, și vă suntem foarte
recunoscători. (*intră*): Ce e? Ce s-a întâmplat? Elena Vasilievna, nu vă
neliniștiți, totul va fi în perfectă ordine. Vă garantez. Duceți-vă la
dumneavoastră.

Elena iese.

Viktor, cere-ți scuze, n-aveai dreptul să faci așa ceva.
MÂȘLAEVSKI Bine, lasă, Leonid! M-am aprins cam tare. Dar mi-e atât
de ciudă...

SERVINSKI Mi se pare destul de curios... STUDZINSKI Lăsați-o
baltă, nu de asta ne arde acum. (*Se așază lângă foc*).

Pauză. MÂȘLAEVSKI Chiar, unde-or fi Alioșa și Nikolka?

SERVINSKI MÂȘLAEVSKI

SERVINSKI MÂŞLAEVSKI
serviński mâşlaevski serviński lariosik studziński
SERVINSKI
STUDZINSKI
ELENA
STUDZINSKI
STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI
LARIOSIK
MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI
SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI
LARIOSIK
SERVINSKI
MÂŞLAEVSKI SERVINSKI

Şi eu sunt neliniştit... Mai aştept cinci min şi mă duc să-i caut...

Pauză.

Şi zici că a şters-o de faţă cu tine?

De faţă cu mine, am fost acolo până în ultimul moment.

Frumoasă priveleşte! Ce n-aş fi dat să fiu şi eu de faţă la treaba asta! De ce nu l-ai strivit ca pe un păduche?

Trebuia să te duci tu să-l striveşti!

L-aş fi strivit, fii pe pace. Şi ia zi, ți-a spus ceva de rămas bun?

Cum să nu, sigur că mi-a spus! M-a îmbrăţişat, mi-a mulţumit că l-am slujit cu credinţă...

Şi a lăcrimat?

Da, a scăpat şi o lacrimă...

A lăcrimat? Ce înduioşător!

Poate ți-a şi dăruit ceva de rămas bun? Măcar un portţigaret de

aur cu monogramă?

Da, mi-a dăruit un portțigaret.

Ptiu, drace!... Iartă-mă, te rog, Leonid, mă tem să nu te superi din nou. Tu, de fapt, nu ești om rău, dar ai unele ciudățenii...

Adică ce vrei să zici?

Cum să-ți spun... Ar trebui să fii scriitor... Ai o imaginație atât de bogată... A lăcrimat... Și dacă ți-aș spune: ia arată portțigaretul!

Serviński arată în tăcere portțigaretul.

M-ai omorât! Are chiar și monogramă!

Ei, ce se cuvine să spui acum, căpitane Mâșlaevski?

Îndată. De față cu voi, domnilor, îi cer iertare

În viața mea n-am văzut ceva atât de frumoi

Cred că atârnă un funt?

Optzeci și patru de zolotnici.

Ciocănituri în geam.

Domnilor!...

Toți se ridică în picioare.

Nu-mi plac trucerile... De ce nu bat la ușă? Domnilor... revolverele... ar fi mai bine să le aruncăm. *(Ascunde portțigaretul în spatele șemi noului.)*

Studziński și Mâșlaevski se apropie de geam și se uită afară & dând la o parte, cu precauție, draperia.

STUDZINSKI

MÂȘLAEVSKI

LARIOSIK

MÂȘLAEVSKI

Ah, n-am să mi-o iert niciodată!

Fir-ar să fie!

Ah, Doamne! *(Se repede s-o anunțe pe Elena.)*

Elena...

Unde naiba te duci?... Ai înnebunit!... Cum poți fi atât de... *(Îi astupă gura cu mâna.)*

Fug cu toții afară. Pauză. E adus X i k o 1 k a.

Lenka trebuie dusă undeva... Doamne! Dar

Aliașă unde o fi? Ar trebui să fiu omorât!...

Puneți-l, puneți-l... chiar jos... STUDZINSKI Mai bine pe divan. Caută rana. caut-o!

SERVINSKI Are capul spart! STUDZINSKI Și în cizme e sânge...

Scoteți-i-le... SERVINSKI Haideți să-l ducem... acolo... Totuși nu se poate pe jos, zău... STUDZINSKI Lariosik! Repede, pernele și o pătură. Puneți-l pe divan.

Îl duc pe Nikolka pe divan.

Taie cizma!... Taie cizma!... Alexei Vasilievici are pansamente în cabinet!

Serviński iese în fugă.

LARIOSIK

NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

ELENA

NIKOLKA

ELENA

Ia și spirtul! Doamne, cum de s-o fi nimerit tocmai el? Parcă-i un făcut... Unde-i Alexei Vasilievici?...

Serviński sosește în fugă cu tincura de iod și cu pansamentele. Studziński îi bandajează capul lui Nikolka.

Moare?

(*își revine*): O!

Să înnebunești, nu alta. Spune un cuvânt numai:

unde e Alioska?

Unde-i Alexei Vasilievici?

Domnilor...

Cum?

Intră în grabă Elena.

Lenoeika, nu te neliniști. A căzut și s-a lovit la cap. Nu-i nimic grav.

Ba e rănit, ce tot spui!

Nu, Lenoeika, nu...

Dar unde e Alexei? Unde-i Alexei? (*Insistent.*)

Doar ai fost cu el, nu? Răspunde, hai, un singur cuvânt: unde e Alexei?

MÂȘLAEVSKI STUDZINSKI

ELENA

NIKOLKA

ELENA

STUDZINSKI
SERVINSKI
ELENA

MÂŞLAEVSKI

ELENA

STUDZINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA

LARIOSIK SERVINSKI

ELENA

MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI

MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI

STUDZINSKI

MÂŞLAEVSKI

SERVINSKI

MÂŞLAEVSKI

Ce facem acum?

(*către Mâşlaevski*): Asta nu se poate! Nu poate!...

De ce taci?

Lenocika... îndată...

Nu minţi! Numai să nu minţi!

Mtelaevski ti face semn lui Nikolka: „Taci”.

Elena Vasilevna... Lena, zău...

E clar, totul e clar! L-au omorât pe Alexei! Ce spui, ce spui Lena!
De unde ai mai scos-oj şi pe asta?

Uită-te la faţa lui. Uită-te. Dar şi fără să-i fii văzut faţa! Am ştiut eu, am simţit-o, am înţeles când a plecat că se va termina aşa! (*către Nikolka*): Spune, ce-i cu el?! Larion! L-au ucis pe Alioşa... Aduceţi nişte apă.

Larion! L-au ucis pe Alioşa! Ieri încă mai stăteai] cu el la masă, ții minte? Și l-au ucis... Dragă Elena Vasilevna... Lena, Lena...

Și voi? Ofițeri! Ofițeri superiori! Ați venit cu toții acasă, iar comandantul vostru a fost ucis!... Lena, fie-ți milă de noi, ce tot spui?! Am îndeplinit cu toții ordinul lui. Cu toții! Ba nu, are perfectă dreptate! Numai eu sunt da vină! N-aveam voie să-l las! Sunt ofițer superior însă și-mi voi îndrepta greșeala! (*Ia revolverul. J* încotro? Nu, stai! Stai! Ia-ți mâinile!

Ce faci, vrei să rămân singur? Nu ești vinovaj absolut de nimic!
De nimic! Eu l-am văzut ultimul, l-am prevenit și am îndeplinit tot ce
mi-a spus. Lena!

Locotenent Mâșlaevski, dă-mi drumul! Dă-mi revolverul!
Serviński! N-aveți dreptul! Vreți să fie și mai rău? N* aveți dreptul! (*îl
ține pe Studziński.*) Lena, poruncește-i! Toate astea sunt din caul B
cuvintelor tale. Ia-i revolverul!

ELENA Am spus-o de durere. Mi s-a tulburat mintea.

Dați-mi revolverul!

STUDZINSKI (*isteric*): Nimeni n-are dreptul să mă acuze!
Nimeni! Nimeni! Am îndeplinit toate ordinele colonelului Turbin!

ELENA Nimeni!... Nimeni!... Eu sunt nebună. MÂȘLAEVSKI
Nikolka, spune... Lena, fii tare. vâl vom găsi...

O să-l găsim... Spune adevărul... NIKOLKA Comandantul a fost
ucis...

Elena leșină.

CORTIS, *h:*» i-rr. <v\ f inj/ (T) în u? „z/i t

Actul al patrulea

Au trecut două luni. E Ajunul Crăciunului în anul 1915

Casa e luminată, Elena și Lariosik împodobe

bradul.

LARIOSIK (*pe scăriță*): Cred că steaua asta... (*Ascultă a atenție.*)

ELENA Ce e?

LARIOSIK Nu, mi s-a părut doar... Elena Vasilievna, vij asigur că
ăsta e sfârșitul. Vor lua orașul. ELENA Nu te grăbi, Lariosik, încă nu se
știe nimic.

LARIOSIK Există un semn sigur – nu se aud împușcături

V-o spun cu toată sinceritatea, Elena Vasilievna în aceste ultime
două luni m-am p ictisit îngrozitor de împușcături. Nu-mi plac deloc.

ELENA Îți împărtășesc gusturile.

LARIOSIK Presupun că steaua asta va fi foarte la locul aici.

ELEXA Coboară, Lariosik, mă tem să nu-ți spargi capii

LARIOSIX Ei asta-i, Elena Vasilievna!... Bradul e prima-nji cum
spune Vitenka. Aș vrea să-l văd pe celb ar spune că nu-i frumos! Ah,
Elena Vasilievna dacă ați ști! Bradul îmi amintește de zilele care nu se
vor mai întoarce, ale copilăriei la Jitomir... Lumini... Un brăduț
verde...(*Pauz* De altfel aici mă simt mai bine, mult mai binf decât în
copilărie. De aici n-aș mai pleca nicăie™ Aș sta toată viața aici sub brad,

la picioare! * dumneavoastră, și n-aș mai pleca nicăieri... ELENA Te-ai plictisi. Prea ești poet, Larion.

LARIOSIK Nu, ce fel de poet sunt eu! Pe dra... Ah. iertați-ne Elena Vasilievna!

ELENA Recită-mi, recită-mi ceva nou. Hai, te rog. Îmi plac foarte mult versurile dumitale. Ești foarte talentat. LARIOSIK O spuneți sincer?

ELENA Absolut sincer.

LARIOSIK Bine... Am să vă recit. Am să vă recit... Se dedică... Cu alte cuvinte, se dedică... Nu, n-am să vă recit niciun fel de versuri. ELENA De ce? LARIOSIK Nu, la ce bun?

ELENA Și cui zici că i se dedică? LARIOSIK Unei femei.

ELENA Secret?

LARIOSIK Secret. Dumneavoastră. ELENA Mulțumesc, dragul meu.

LARIOSIK Ce să-mi mai mulțumiți!... Din mulțumiri nu-ți faci manta... Aoleu, iertați-mă, Elena Vasilievna, m-am molipsit de la Mâslaevski. Știți, îmi scapă mai nou niște expresii...

ELENA Văd. Cred că te-ai îndrăgostit de Mâșlae Arski. LARIOSIK Nu, de dumneavoastră m-am îndrăgostit. ELENA Mai bine nu te îndrăgosti de mine, Larion, n-are rost. LARIOSIK Știți ceva? Căsătoriți-vă cu mine!

ELENA Ești de-a dreptul înduioșător. Dar asta e imposibil.

LARIOSIK Nu se mai întoarce!... Și ce o să faceți singură? Singură, fără sprijin, fără consolare. Ce-i drept, eu aș fi un sprijin cam de rah... slab, dar în schimb v-aș iubi foarte mult. Toată viața. Sunteți idealul meu. Nu va mai veni. Mai ales acum când înaintează bolșevicii... Nu se mai întoarce! ELENA Nu, nu se va întoarce. Dar nu despre asta e vorba. Chiar dacă s-ar întoarce, viața mea cu el s-a terminat.

LARIOSIK Nici nu mai are cum să treacă... Da. Nu puteam să mă uit la dumneavoastră când a plecat. Mi se rupea inima. Ți se făcea frică, zău... ELENA Așa de rău arătam? LARIOSIK Îngrozitor! Ca într-un coșmar! Slabă-săabă... Și fața vă era galbenă-galbenă... ELENA Ce tot inventezi, Larion!

LARIOSIK Of, chiar că... dracu' știe ce îndrug... Dar acum sunteți mai bine, mult mai bine... Acum sunteți rumenă-rumenă...

EL

ENA

LA
RIOSIK

EL
ENA
LA
RIOSIK
EL
ENA
LA
RIOSIK
EL
ENA
LA
RIOSIK

EL
ENA
LA
RIOSIK
EL
ENA
LA
RIOSIK
EL
ENA
LA
RIOSIK

EL
ENA

SERVINSKI
LARIOSIK

ELENA
SERVINSKI

Dumneata, Lariosik, ești inimitabil. Vino ia să te sărut pe frunte. Pe frunte? Bine. Dacă ziceți dumneavoastră atunci pe frunte!

Elena îi sărută pe frunte.

Păi sigur, parcă eu pot fi iubit! Poți, și încă foarte bine. Numai că eu, am o idilă. Cum ați spus? Idilă? Cine? Dumneavoastră? (idilă? Nu se poate! Oare eu nu sunt în stare? Sunteți o sfântă! Sunteți... Cine e? Îl știu? Și încă foarte bine. Îl știu foarte bine?... Stați... Cine? Stați, stați stați!... Tinere domn... n-ai văzut nimic... Puneți pe popă, și nu vă atingeți de dame... Și eu ere deam că a fost un vis. Norocos blestematul Lariosik, nu-i frumos! Plec... Plec... Unde pleci?

Mă duc la arme an după vodcă și mă îmbăt nu mai știu de mine... Că te și las... Larion, vom fi prieteni. Știu, știu, am citit și în romane... Când se ajung la „vom fi prieteni” înseamnă că gata, s-a terminat, nu mai e nicio șansă! (Își îmbracă paltonul Lariosik! Să te întorci repede! Curând vor soi musafirii!)

Lariosik, deschizând ușa, se ciocnește în vestibul cu Ș v în sk i care intră. Acesta poartă o pălărie ponosiun palton rupt și ochelari albaștri.

Bună ziua, Elena Vasilievna! Bună ziua, Larij A... bună ziua... bună ziua (Dispare.) Doamne sfinte! În ce hal ești! Mulțumesc, Elena Vasilievna. Am văzut eu e când arăți altfel. Astăzi mergeam cu birja, A în jurul meu, pe trotuar, mișunau tot proletari. Și unul spune, cu o voce tare duioasă „Uite un boier ucrainean! Așteaptă, zice, pffi mâine. Că mâine vă adunăm noi de prin trăsuri iar eu am ochiul format. M-am uitat la el și [mi-am zis: trebuie să merg acasă să mă schi”.

Îngăduiți-mi să vă felicit – cu Petliura s-a terminat! ELENA: Ce spui?!

SERVINSKI În noaptea asta sosește Armata Roșie. Asta înseamnă puterea sovietelor și așa mai departe! ELENA Și de ce te-bucuri? S-ar putea crede că și dumneata ești bolșevic!

SERVINSKI Eu sunt simpatizant! Iar paltonașul l-am închiriat de la un portar. E un paltonaș fără de partid. ELENA Fă bine și scoate imediat porcăria asta!

SERVINSKI Am înțeles, să trăiți! (Scoate paltonul, pălăria, șoșonii, ochelarii, rămâne într-un frac splendid.) Priviți-mă, felicitați-mă, tocmai am debutat. Le-am cântat și-am fost primit. Te felicit.

Lena, nu-i nimeni acasă? Ce mai e cu Nikolka? Doarme... Lena, Lena...

Lasă-mă... Ia stai puțin, de ce ți-ai ras favoriții? Îmi e mai comod să mă machiez. În bolșevic ți-e mai comod să te machiezi. Uf, creatură vicleană și lașă! Nu te teme, n-o să se atingă nimeni de dumneata. Să încerce numai să se atingă cineva de un om a cărui voce cuprinde două octave pline, plus două note sus!... Lenocika! Pot să vă fac o declarație? Fă-mi.

Lena! Iată că s-a terminat totul... Nikolka se va înzdrăveni în curând... Petliura va fi gonit... Eu am debutat... Începe o viață nouă. Nu mai are rost să ne chinuim. El nu va veni. N-are cum să ajungă, Lena! Iar eu nu sunt chiar atât de rău, zău că nu!... Nu sunt rău deloc. Uită-te puțin la tine. Ești singură, te ofilești... Ai să te îndrepti?

În ce sens să mă îndrept, Lenocika? Leonid, am să devin soția dumitale numai dacă te schimbi. Și înainte de toate să nu mai minți. Sunt eu un mincinos chiar atât de mare, Lenocika? Nu că ești mincinos, dar, Dumnezeu știe, parcă ai fi o nucă găunoasă... Și de unde le scornești?! Majestatea sa imperială ți s-a arătat de după draperie. A vărsat și o lacrimă... Și nici că s-a întâmplat așa ceva vreodată. Lungana aia – vezi

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI ELENA

8 - 3 **b** pl/i ța-i> Doamne - e mezzo-soprană, când de fapt undecât vânzătoare la cafeneaua Semadeni... SERVINSKI Lenocika, a lucrat foarte puțin acolo, numai cât n-a avut niciun angajament. ELENA Se pare că avea totuși un angajament! SERVINSKI Lena! Îți jur pe memoria răposatei mele manie, și a tatălui meu - n-a fost nimic între noi. Știi *l-ai uiwtâi* rus-i doar că sunt orfan., biJU ijliisNAH Mie mi-e totuna. Nu mă interesează sece dumitale murdare. Important e altceva: să înej trezi să te mai lauzi și să minți. O dată ți s-a înti plat să

spui adevărul, atunci când ai povestit despre portțigaret, și nici atunci nu te-a crezut

Ki, iv nimeni, a trebuit să aduci dovezi materiale.

AHÂO: 1K Pfui!... Rușine... Rușine...

Jșiitofi ISSKI Ba tocmai în legătură cu portțigaretul am mințit de la început și până la sfârșit. Hatmanul nici nu mi-a dăruit nimic, nu m-a îmbrățișat și nici

! iihovM.î, W\ n-a vărsat vreo lacrimă. Pur și simplu l-a uitat pe masă, iar eu l-am ascuns.

ELENA L-ai șterpelit de pe masă?

SERVINSKI L-am ascuns. E o valoare istorică.

ELENA Doamne Dumnezeule, asta mai lipsea! Ia dă-mi-l încoace! (li ia portțigaretul și îl ascunde.) SERVINSKI Lenocika, țigările dinăuntru sunt ale mele.

ELENA Ferice de dumneata că ai avut minte să-mi spui toate astea. Dacă aflu eu singură? SERVINSKI Păi cum să fi aflat?

ELENA Ești un sălbatic!

SERVINSKI Cătuși de puțin. Lenocika, m-am schimbat imens.

Nu mă mai recunosc nici eu, pe cuvânt! Nu știu, *fii imn* e-j. * – A poate catastrofa să mă fi influențat sau moartea *r:hn* și; *ilh-i i* lui Alioșa... Sunt altul acum. Iar din punct de

[m. Încf) – ol vedere material nu-ți face griji, Lenușa, știi doar vi: „că eu – o-ho-ho... Azi după ce am cântat

4. \, i, 1 debut, directorul îmi zice: „Dumneavoastră, zii

I. lăsfî; Leonid Iurievici, sunteți o mare speranță. D i...». [> i – wa;”, neavoastră, zice, ar trebui să mergeți la Mosco *Jâvikp* if-vf-x ui, la Teatrul Mare...” S-a apropiat de mine, îmi îmbrățișat și... «., /; (; rt., uy...

?. ELENA Și ce?, S >;< „4. cJtWdd a.

SERVINSKI Și nimic... A plecat liniștit, j) p fteridor., *

ELENA Ești incorigibil!;”: ute. i\ >U *: rue:

SERVINSKI Lena! le w JM; ei & wrA t. s» tf – un – „i: \ el]

elena șicei-cekmit Pwmșr: Mii—:

SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI

ELENA SERVINSKI

ELENA

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI
ELENA SERVINSKI
NIKOLKA
LARIOSIK NIKOLKA
LARIOSIK NIKOLKA LARIOSIK

Divorț. Divorț. Ți știi adresa? Trimite-i o telegramă și o scrisoare
că totul s-a terminat! S-a terminat!

Bine! Mi-e urât și mă simt singură. Sunt deprimată. Bine! Sunt
de acord! Ai învins, Galileianule! Lena! (*Cântă.*): „Și tu vei fi regina
lu-u-u-u-mii”... Ce „sol” curat! (*Arată portretul lui Talberg.*) Pretind să
fie azvârlit imediat! Nu pot să-l văd în ochi! O-ho, ce ton!

(*tandru*): Zău, Lenocika, nu suport să-l văd. (*Scoate portretul din
ramă și îl aruncă în șemineu.*) Șobolanul! Acum conștiința mi-e curată
și-mpă-o ață!

Îți stă foarte bine cu jabou... Ești frumos, ce să mai...

Lasă că ne descurcăm noi... O, nu-mi fac eu griji pentru tine!...
Tu sigur te descurci!

Lena, hai în camera ta... Eu ți cânt, tu mă acom-paniezi... Doar
sunt două luni de când nu ne-am mai văzut. Întotdeauna e cineva pe
aici. Dar vor veni și ceilalți numaidecât. Păi când or să vină, ne
întoarcem. *Ies, închid ușa. Se aude pian ui. Serviński, cu o voce superba
cântă epitalamul din Nero.*

(*intră; pe cap are o căciuliță neagră, e în cărje, palid și slăbit...
Poartă o tunică studențească*): A... Repetă! (*Vede rama portretului.*)
L-au zvâr Ht. Înțeleg... Mi-am dat eu seama mai demult. (*Se întinde pe
divan.*)

(*apare în antreu*): Nikolașa! Te-ai sculat? Singur? Stai să-ți aduc
o pernă. (*Îi aduce o pernă.*) Nu le deranja, Larion, nu-i nevoie.
Mulțumesc. Se pare, Larion, că așa mi-e dat să rămân pentru
totdeauna, olog.

Ce tot spui, Nikolașa, cum de nu ți-e rușine. Ascultă, Larion, de
ce or fi întârziind otita? Întârzie ei, dar până la urmă tot sosesc. Știi,
mergeam adineauri pe stradă, și trecea un convoi nesfârșit de cere
blindate, pline cu din ăștia cu cozi. Se pare că i-au burdușit bine
bolșevicii.

— Operă de Georg Friedrich Händel (*n.t.*).
NIKOLKA LARIOSIK
NIKOLKA

LARIOSIK NIKOLKA
LARIOSIK NIKOLKA
LARIOSIK
MÂŞLAEYSKI I STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI

Aşa le trebuie! *i (\ -, ye-\jo iU...i). /., }* W-S Dar eu tot am făcut rost de vodcă! O dată avut şi eu noroc în viaţă! Credeam că n-o reuşesc pentru nimic în lume. Aşa sunt eu. Era un timp minunat când am ieşit. Cer senin, stele strălucitoare, tunurile tăceau... Totul în natură! pare să fie într-o ordine cât se poate de perfectă. Dar e de ajuns să apar eu pe stradă şi se pune imediat pe ninsoare. Aşa şi acum, ies eu, şi o zăpadă umedă mi se lipeşte de faţă. Dar de o sticlută tot am făcut rost!... Să vadă şi Mâşlaevski de ce sunt capabil. De două ori am căzut, m-am lovit la ceafă, dar sticla n-am scăpat-o din mâini, *Vocea* lui Serviński: „Tu binecuvântezi iubirea!

I-auzi, ce părere ai?... O noutate extraordinară! Elena divorţează. de-soţul ei. Se căsătoreşte cîi Serviński.

(*scapă sticla*): Deja?

Ei asta-i, Lariosik. Hai-hai!... Ce ai, Larion, ce ai?... A-a... înţeleg! Te-ai înamorat şi tu? Nikol, când e vorba de Elena Vasilievna cuvîntel ca înamorat nu-şi au locul. Ai înţeles? E de aur E roşcată, Larion, roşcată. O năpastă pur şi simplă! De aia le şi place tuturor, că-i roşcată. Cum o vedea unui, cum începea să care la buchete. Aşa că aveam întotdeauna casa plină de măhuri din astea... de flori. Iar Talberg se enerva. Hai. acuma strânge cioburile că dacă apare Mâşlaevski, te omoară. Să nu-i spui. (*Strânge cioburile.*)

Sună soneria. Lariosik deschide uşa şi intră M! şi 1 evski şi Studziński. Amândoi în civil.

Armata roşie l-a învins pe Petliura! Oamenii **1** „1

Petliura părăsesc oraşul!

Da-da! Armata roşie e deja în Slobodka. Peste jumătate de oră vor fi aici.

Astfel că mâine aici va lua fiinţă o republi

sovietică... Ia staţi, miroase a vodcă! Cine a ba vodcă înainte de ora cuvenită? Mărturisiţi. Ce întâmplă în această casă cucernică? Spă13?

duşumelele cu vodcă?! Ştiu eu cine e meşter d'alde astea! Cum Dumnezeu faci tu de spa totul?! Nimic nu-ţi scapă! Astea chiar că \$

mâini de aur! De orice se atinge – poc, cioburi! Dacă ai mâncărime, sparge și tu măcar servicii complete!

În tot acest timp în spatele scenei se aude pianul.

Ce drept ai tu să-mi faci observații! Nu vreau!

De ce țipă toți, mai nou, la mine? Te pomenești că în curând mă trezesc și bătut! De altfel, astăzi sunt bun, nici eu nu știu de ce. Pace, Larion, nu sunt supărat pe tine.

Și cum de nu se mai trage?

Vin încetișor, politicos. Fără niciun fel de lupte!

Și ce-i curios, e că până și burjuii care mai sunt.

de tăiat se bucură. Într-așa un hal s-au săturat cu toții de Petliura!

Interesant, oare cum or fi arătând bolșevicii?

Las c-ai să vezi tu, ai să-i vezi.

Părerea dumneavoastră căpitane?

Nu știu, nu mai înțeleg nimic. Cel mai bine ar fi să ne ridicăm și s-o luăm pe urmele lui Petliura.

Cum să trăim noi, ofițeri ai gărzii albe, alături de bolșevici? Nu-mi pot imagina așa ceva!

Și încotro s-o luăm, pe urmele lui Petliura?

Să ne lipim de un convoi de care și să plecăm în Galiția.

Iar apoi – încotro?

Apoi pe Don, la Denikin, să ne batem cu bolșevicii.

Adică din nou sub comanda generalilor? Ești foarte spiritual. Păcat că Alioșka zace acum în pământ, câte lucruri interesante ne-ar fi putut povesti el despre generali! Dar, din păcate, comandantul s-a liniștit de-acum.

Nu-mi sfâșia sufletul, nu-mi mai aduce aminte.

Nu, dați-mi voie, vă rog. Permiteți-mi să vorbesc eu dacă el nu mai e... Din nou în armată și din nou în luptă?... Și iar unul care lăcrimează?...

Mulțumesc, eu am râs deja. Mai ales când l-am văzut pe Alioșka la morgă.

Nikolka izbucnește în plâns.

LARIOSIK MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA

MÂȘLAEVSKI

LARIOSIK

NIKOLKA MÂŞLAEVSKI
LARIOSIK STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI
STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI
LARIOSIK MÂŞLAEVSKI

Nikolaşa, Nikolaşa, ce faci, linişteşte-te! Ajunge! Eu mă lupt din anul nouă sute paisprezece. Pentru ce? Pentru patrie?! Asta să fie patria, cea care m-a zvârlit în ruşine?... Iar acum să merg din nou la înălţimile lor? Ei bine, nu. Ia uitaţi-vă.

STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI
LARIOSIK MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI
STUDZINSKI LARIOSIK
MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI MÂŞLAEVSKI STUDZINSKI
MÂŞLAEVSKI

ai văzut? (*Face un semn obscen cu minam Ciuciu!*)

Te rog să te exprimi în cuvinte. Mă explic imediat, fiţi liniştiţi. Păi ce, chiar aşa de idiot să fiu? Nu. Eu, Viktor Mâşlaevski, declar că nu mai am de-a face cu canaliile astea <J «generali. Am terminat! Viktor Mâşlaevski s-a făcut bolşevic. Da, sunt pentru bolşevici, dacă vreţi! Viktor, ce tot spui?!

Sunt pentru bolşevici. Atâta doar că sunt împotriva comuniştilor.

Esti ridicol. Ar fi bine să şi înţelegi ce vorbeşti. Îngăduie-mi să-ţi explic: aceste două cuvinte – bolşevism şi comunism – înseamnă unul şi acelaşi lucru.

(*imitând*): Bolşevism şi comunism. Bun, atunci sunt şi pentru comunişti...

Ascultă, locotenente, ai rostit adineauri cuvântul „patrie”. Despre ce patrie mai poate fi vorba dacă vin bolşevicii? Cu Rusia s-a terminat. Ții minte ce spunea comandantul, şi aşa e cum spunea el: uite-i, ăştia sunt, bolşevicii... Bolşevicii?... Minunat! Îmi pare bine! Dar au să te mobilizeze. Păi am să mă duc şi am să şi lupt. Da! De ce?!

Uite de ce! De aia! Câţi oameni ziceaţi că are Petliura? Două sute de mii! Iată însă că aceste două sute îşi ung călcâiele cu slană şi o şterg numai la auzul cuvântului „bolşevici”. Aţi văzut? Curăţenie totală. Fiindcă alaiuri de bolşevici se află mujicii, câtă frunză, câtă iarbă... Iar

eu cu ce pot să le ies în față. Cu niște pantaloni cu vipușcă? Păi ei nu pot suferi vipușca asta* Cum o văd – pun mâna pe mitralieră. Ce părere aveți... în față garda roșie, ca un zid, în spate speculanții și tot soiul de nemernici din preajma Hatmanului, iar eu la mijloc? O nu, sluga dumneavoastră! M-am săturat s-o fac pe balega – drum. N-au decât să mă mobilizeze! Măcar v<JJ ști că slujesc în armata rusă. Poporul nu e noi. Poporul e împotriva noastră. Alioșka dreptate!

STUDZINSKI MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI

MÂȘLAEVSKI

LARIOSIK

MÂȘLAEVSKI LARIOSIK

MÂȘLAEVSKI STUDZINSKI

MÂȘLAEVSKI STUDZINSKI

MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI SERVINSKI

Ce armată rusă, drăcia dracului, nu vezi că au dat gata Rusia?! De altfel, oricum ne vor pune la zid!

Și bine vor face! Ne vor duce la Ceka*, și ne vor trece apoi la rubrica pierderi... O să fie și ei mai liniștiți, și noi... Eu mă voi bate cu ei!

Te rog, pune-ți mantaua și dă-i drumu'! Valea!... Hai, fuga la bolșevici, și strigă-le: nu vă las! Nikolka a mai fost o dată aruncat de pe scară! I-ai văzut capul? Numai că pe-al tău îl vor smulge cu totul. Și pe bună dreptate: altă dată să nu te mai bagi. Ce urmează acum nu mai e treaba noastră!

Eu sunt împotriva cruzimilor războiului civil. De fapt, pentru ce se varsă atâta sânge? Tu ai luptat vreodată?

Eu, Vitenka, sunt reformat. Am plămânii slăbiți și, în afară de asta, sunt singurul fiu al mamei mele.

E clar, tovarășe reformat. A fost odată Rusia – o mare putere. Și va mai fi. Va mai fi.

Lasă că o să vedeți voi ce o să fie, așteptați puțin!

Cea de până acum nu va mai fi, dar va fi una nouă. Nouă! Dar uite ce vreau să-mi spui acum: când vă vor face praf pe Don – și vă vor face praf, ți-o garantez eu – și când Denikin ăsta al vostru o va șterge în străinătate – iar eu v-o prezic și pe asta – atunci încotro? Tot în

străinătate.

E nevoie acolo de voi ca de a treia roată la tun. Vă vor scuipa în bot oriunde vă veți duce, de la Singapore până la Paris. Eu nu plec, stau aici, în Rusia. Și fie ce-o fi... Și gata, ajunge, am închis ședința. Văd că am rămas singur.

(*intră în fugă*): Stați puțin, așteptați, nu închideți ședința. Am de adăugat ceva la punctul diverse. Elena Vasilievna Talberg divorțează de soțul ei, fostul colonel de stat major Talberg, și

— De la – *Cerezvtceainti Komitet* – Comitetul extraordinar – organ de securitate al puterii revoluționare în.t.).

LARIOSIK MÂȘLAEVSKI

STUDZINSKI MÂȘLAEVSKI

LARIOSIK MÂȘLAEVSKI

ELENA MÂȘLAEVSKI

SERVINSKI

MÂȘLAEVSKI

se căsătorește cu... (*Face o plecăciune și searam cu mâna pe sine.*)

Intră Elena.

A!...

Lasă, Lariosi Jc, nu era de nasul nostru, zăul Luminoasă Lena, îngăduie-mi să te îmbrățișez J să te sărut.

Vă felicit, Elena Vasilievna. (*merge după Lariosik, care a fugit în vestibul*) \ Larion, hai felicit-o, nu se face! Pe urmă te retragi din nou aici.

(*către Elena*): Vă felicit și vă urez fericire. (*Către Serviński.*) Vă felicit... vă felicit. Bravo ție, bravo, zău. Ce femeie! Vorbește englezește, cântă la pian și cu toate astea ție să pună și samovarul. Cu tine, Lena, m-aș fi înșurat și (*și eu cu plăcere.*)

Eu nu m-aș fi măritat cu tine, Vitenka. Dacă nu vrei, nu vrei. Te iubesc și așa. Eu oricum sunt un celibatar convins și un militar înrăit, îmi place ca acasă la mine să fie plăcut, fără femei și copii, ca la cazarmă... Toarnă, Larion! Trebuie să-i felicităm!

Stați, domnilor! Nu beți vinul ăsta! Vă aduc ei i altul numaidecât. Am un vin! O-ho-ho... (*Se uită la Elena, îi scade entuziasmul.*) De fapt, e un vinișor așa și așa. Un Abrau-Durcaud obișnuit. Se și vede influența ta, Lena! Însoară-te, Șerviński... ești complet sănătos! Ei, vă felicit și vă doresc...

Ușa dinspre vestibul se deschide și intră Talber g, l într-un palton civil, cu un geamantan în mână.

STUDZINSKI Domnilor! Vladimir Robertovici... Vladimir Robertovici... TALBERG Respectele mele.

Tăcere de mormânt.

MÂȘLAEVSKI Na-ți-o bună!

TALBERG Bună, Lena! Păreți cam mirați?

Pauză.

Mi se pare ciudat! S-ar zice că mai degrabă ei ar trebui să mă mir, găsind în casa mea o socie»

SERVINSKI ELENA

SERVINSKI MÂȘLAEVSKI

ELENA MÂȘLAEVSKI

tate atât de vesele, în vremuri atât de grele. Bună, Lena. Ce înseamnă asta? Uite ce înseamnă...

Stai... Domnilor, ieșiți cu toții pentru un minut și lăsați-mă singură cu Vladimir Robertovici. Lena, nu sunt de acord!

Stai, stai... Aranjăm noi totul. Păstrează-ți calmul... S-o ștergem, Lenocika? Da.

Știu că ai să faci ceea ce trebuie. Dacă e nevoie, strigă-mă. Personal. Păi, domnilor, haideti, să fumăm o țigară la Larion. Larion, ia perna și hai. *Ies toți, iar Lariosik, nu se știe de ce, se retrage în vârful picioarelor.*

ELENA Vă ascult. TALBERG Ce înseamnă asta? Te rog să-mi explici.

Pauză.

Ce glume mai sunt și astea? Unde e Alexei? ELENA Alexei a fost ucis. TALBERG Nu se poate!... Când?

ELENA Acum două luni, la două zile după plecarea dumneavoastră. TALBERG Ah, Doamne, ce îngrozitor! Dar eu v-am prevenit, ții minte?

ELENA Da, țin minte. Iar Nikolka e infirm. TALBERG Sigur, este îngrozitor... Dar eu nu sunt vinovat de toată povestea asta... Și ești de acord, sper, că nu-i un motiv pentru o demonstrație atât de... așa zice... stupidă.

Pauză.

ELENA Spuneți-mi cum de v-ați întors? Căci bolșevicii vor sosi chiar astăzi...

TALBERG Sunt perfect informat. Toată povestea cu Hatmanul s-a dovedit a fi un scenariu ridicol de operetă. Nemții ne-au înșelat. Dar, la Berlin, am izbutit să fac rost de o delegație pentru Don, la generalul Krasnov. Trebuie să părăsim imediat Kievul... nu mai e timp... Am venit după tine. ELENA Numai că, vedeți ce se-ntâmplă, eu divorțez de dumneavoastră și mă mărit cu Serviński.

TALBERG (*după o pauză lungă*): Frumos! Foarte frum \ – ați folosit de lipsa mea pentru a pune la cM această aventură vulgară... ELENA Viktor!...

Intră M își a e v's k i.

MÂȘLAEVSKI Lena, mă împuternicești să mă explic? ELENA Da! (*Iese.*)

MÂȘLAEVSKI Am înțeles. (*Se apropie de Talberg.*) Ei? Mal afară!... (*îl lovește.*)

Talberg e dezorientat. Iese în vestibul, pleacă.

Lena! Vino o clipă!

Intră Elena.

A plecat. Consimte să divorțeze. A fost o discuție foarte drăguță.

ELENA Mulțumesc, Viktor! (*îi sărutași fuge.*) MÂȘLAEVSKI Larion!

LARIOSIK (*intră*): A și plecat? MÂȘLAEVSKI A plecat!

LARIOSIK Ești un geniu, Vitenka! MÂȘLAEVSKI „Eu sunt un geniu – Igor Severianhv. (*Stinge lumina, aprinde bradul șiantă un marș.*)

Lariosik stinge lumina în cameră, aprinde becuțele eleel trice de la pomul de iarnă, apoi fuge în camera vecina'.

Se aude un marș.

Domnilor, poftiți, vă rog.

Intră Serviński, Studziński, Nikolka și K lena.

STUDZINSKI Foarte frumos! Și ce plăcut s-a făcut aici, deodată! MÂȘLAEVSKI Mâna lui Larion. Haideți, acum îngăduiți-mi și vă felicit de-adevăratelea. Gata, Larion!

Intră Lariosik cu o ghitară, i-o dă lui Nikolkem

Te felicit, luminoasă Lena, o dată și pentru tot] deauna. Uită totul. Cu alte cuvinte – în sănătatea voastră! (*Bea.*)

— Vers dintr-o poezie de I. Severianin (*n.t.*)

NIKOLKA (*atinge corzile ghitarei, cântă*):

Spune-mi, mag îndrăgit chiar de zei, Ce oare mă-așeaptă în viață?

Mai știi, spre plăcerea dușmanilor mei, Curând poate moartea mă-ngheață? Mai tare muzica, să cânte izbânda! Noi am învins, dușmanul fuge, fuge!

MÂȘLAEVSKI (*cântă*):

Deci pentru Sovietul de Comisari ai poporului... Toți, în afară de Studziński, preiau:

Cu toții să strigăm: „Ura! Ura! Ura! 1

STUDZINSKI Asta chiar că nu știu ce dracu' mai e!... Cym denu vă e rușine! NIKOLKA (*cântă*):

Dar iată că-i iese în cale-un bătrân...

LARIOSIK Minunat!... Lumini... Brăduțul... MÂȘLAEVSKI Larion! Ține tu o cuvântare! NIKOLKA: Da, da, o cuvântare!

LARIOSIK Eu, domnilor, zău nu mă pricep! Și în afară de-asta sunt foarte timid!

MÂȘLAEVSKI Cuvintează, Larion!

LARIOSIK Ei, dacă societatea o dorește, am să vorbesc. Dar vă rog să mă scuzați, știți doar că nu sunt pregătit. Domnilor! Ne-am întâlnit în cele mai grele și mai cumplite vremuri, și am trecut cu toții prin foarte, foarte multe... și eu împreună cu voi. Am trăit o dramă existențială... Corabia mea fragilă a fost mult timp zgâlțâită de valurile războiului civil... MÂȘLAEVSKI Ce bine a zis-o, chestia cu corabia...

LARIOSIK Da, corabia... Până când a fost împinsă de valuri în golful acesta cu draperii *creme*, la acești oameni pe care i-am îndrăgit atât... De altfel și la ei am găsit o dramă... Dar să nu vorbim despre cele-triste. Vremea s-a schimbat. Uite că s-a dus și Petiura... Toți suntem vii... da... suntem cu toții din nou împreună... Ba chiar mai mult de-atât: iată, Elena Vasilievna, care a trecut și ea prin foarte, foarte multe, își merită fericirea, fiindcă-i

HÂȘLAEVSKI

ELENA

SERVINSKI

MÂȘLAEVSKI

NIKOLKA STUDZINSKI

O femeie admirabilă. Și aș vrea să-i spun, citind» pe un mare scriitor. „Ne vom odihni, ne vom odihni... *”.

Lovituri de tun în depărtare.

Așa!... Ne-am și odihnit!... Cinci... șase... Te pomenești că se dau noi lupte? Nu, astea sunt salve de salut. Așa e. Bateria de șase țoli dă

salutul.

În spatele scenei, de departe, apropiindu-se din ce în ce o fanfară cântă Internaționala.

Auziți, domnilor, vine Armata Roșie. *Se duc cu toții la fereastră.*

Domnilor, seara de astăzi e un mare prolog la o nouă piesă istorică.

Pentru unii prolog, pentru alții, însă, epilog.

Sfârșit

Replică din Unchiul *Vania* de A.P. Cehov (n. J